ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

ТРЕТЯ СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №30

Стенограма пленарного засідання **1** липня **2020** року

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

ТРЕТЯ СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №30

Стенограма пленарного засідання 1 липня 2020 року

Редакційне управління Головного управління документального забезпечення Апарату Верховної Ради України

3MICT

Засідання тридцяте (Середа, 1 липня 2020 року)

Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції народних депутатів України	6
Заяви депутатських фракцій:	
«Європейська солідарність» і «Голос»	16
«Слуга народу»	17
«Батьківщина»	18
Розгляд проекту Закону «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор»	19
Результати поіменної реєстрації	
Результати поіменного голосування	

ЗАСІДАННЯ ТРИДЦЯТЕ

Зал засідань Верховної Ради України 1 липня 2020 року, 10 година

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги! Доброго ранку, шановні представники засобів масової інформації. Прошу займати свої робочі місця і підготуватися до реєстрації. Готові реєструватися? Ви пам'ятаєте, як ми реєструємося.

Ярославе Івановичу Железняк, спеціально для вас нагадую, що реєструємося шляхом натискання зеленої кнопки, першої зліва. Прошу реєструватися.

У сесійному залі зареєструвалися 287 народних депутатів України. Пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Сьогодні в Юрія Юрійовича Арістова і Володимира Вікторовича Кабаченка день народження (Оплески). Шановні колеги, я вам бажаю здоров'я, успіхів, досягнень і нових перемог! Ще раз зі святом! (Оплески).

Відповідно до статті 25 Регламенту в середу ми маємо до 30 хвилин для виступів народних депутатів з внесенням пропозицій, заяв та повідомлень. Прошу записатися на виступи.

До слова запрошується заступник Голови Верховної Ради України Кондратюк Олена Костянтинівна.

КОНДРАТЮК О.К., заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Добрий день, шановні колеги, шановна президіє, шановні народні депутати! Сьогодні я хочу привернути вашу увагу до тієї хвилі неповаги, дискримінації, приниження, сексизму, мови ненависті, яку ми спостерігаємо останнім часом. Думаю, люди, які рік тому обрали нову владу, очікували зовсім іншого, розраховували на реальні зміни в нашій країні. Це не лише зміни в економічній чи соціальній сферах, а й в ментальності, політичній та правовій культурі тих, хто представляє владу та приймає рішення. Люди хотіли бачити у владних кабінетах не стільки нові обличчя, скільки якість політики, засновану на загальнолюдських цінностях, на повазі до прав людини та особистої гідності кожного громадянина. Люди очікують від нас поваги до інституцій, поваги навіть до наших опонентів, до жінок, до слабших, молодших, старших, досвідчених, бідніших. І ця повага має стати основою нової культури, культури об'єднання суспільства.

Коли ми створювали МФО «Рівні можливості», сподівалися, що рівність і толерантність змінять ставлення до українських жінок у політиці. На превеликий жаль, ми спостерігаємо печерний відступ від партнерства і гідного представництва чоловіків і жінок у владі. У теперішньому уряді жінок обмаль, жодна жінка не очолює обласну адміністрацію. Незабаром ми побачимо, чи готова монобільшість підтримати та адвокувати справедливе рішення про 40 відсотків жінок у місцевих і національних виборах.

На жаль, ми є свідками того, що у владі толерується сексизм, толерується те, що в розвинутому суспільстві є давно неприйнятним. Це не наближує Україну до Європейського Союзу, а, навпаки, віддаляє від європейської цивілізації.

Від наших колежанок, колег, незалежно від статі та політичної приналежності, хочу звернутися до всіх народних депутатів, до керівництва парламенту — я не хочу розглядати конкретні ситуації і когось тут повчати — давайте робити все від нас залежне, щоб не перетворювати Верховну Раду України на табло із нескінченною кількістю скандальних історій, як зараз модно називати, «нестандартних зашкварів». Нам усім треба залишатися просто людьми. І, якщо хтось зробив помилку, образив колегу, колежанку, громадян, треба мати сміливість вибачитися, сказати: «вибачте, я був не правий чи не права» або навіть піти у відставку. Щиро перепросити за свої вчинки та слова — це не слабкість, а велика сила, фундаментальна складова нової політики і відповідальності в політиці.

Дуже дякую всім колегам, хто підтримав мене. Думаю, ми всі очікуємо відповіді на звинувачення, які пролунали не лише у Верховній Раді, а взагалі в політиці (Оплески).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Вацак Геннадій Анатолійович.

ВАЦАК Г.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 16, Вінничина, група «Довіра». Шановні колеги, пане Голово! Україна поступово оговтується від наслідків повені. Хочу зупинитися на висновках та аналогії з 2008 роком, коли була найбільша повінь в Україні за останні роки. Тема повені для України не нова. Тоді, чому ми до неї ніколи не готові, чому за наявності комплексної програми, щоразу наступаємо на одні й ті самі граблі — під воду йдуть населені пункти, страждають та гинуть люди? Причиною повені у 2008 році на Вінниччині був людський фактор. Мали б зробити висновки. Зробили, але не всі. Наприклад у Могилів-Подільському та Ямполі, на моєму виборчому окрузі № 16, який також постраждав від повені, зважаючи на малу кількість опадів, робочою групою і міжвідомчою комісією щодо узгодження режиму роботи Дністровського водосховища на червень 2020 року було вжито заходів для наповнення водосховищ до необхідного рівня. А в цей час у Карпатському регіоні вже майже місяць

йшли дощі, ставили питання про екстрений скид води: спочатку — 1400 м³ в секунду, а потім – 2050 м³, внаслідок чого з 23 по 25 червня рівень Дністровських вод сягнув небезпечних позначень – підтоплення об'єктів районних міст Могилів-Подільського, Ямпіля та окремих населених пунктів Вінниччини. Маючи інформацію від синоптиків, пам'ятаючи 2008 рік, потрібно було вжити превентивних заходів: заздалегідь збільшувати скиди, аби мати безпечний резерв на водосховищі та не наражати на небезпеку життя і здоров'я людей. Хто насправді спрацював, то це місцева влада міста Могилів-Подільського на чолі з Петром Баруком, яка за три доби до того розпочала антикризові заходи: була проведена колосальна робота, організовані всі служби, зроблено укріплення в проблемних місцях. Руку допомоги надала обласна рада. Мною був створений громадський штаб порятунку, який безперервно був на зв'язку із заступником директора Дністровської ГЕС Володимиром Шевчуком. Голова Вінницької ОДА Сергій Борзов домовився з керівництвом Дубоссарської ГЕС, щоб вона прийняла частину води, тим самим мінімізували негативні наслідки на Могилів-Подільщині та Ямпільщині. Оперативно та фахово спрацювала Державна служба з надзвичайних ситуацій у Вінницькій області на чолі з Русланом Шевчуком. Загалом справилися з викликом та вистояли завдяки вірним та чітким діям місцевої та обласної влади. Якби цього не було, то наслідки були б гірші, ніж у 2008 році.

І останнє. 25 червня Кабінет Міністрів ухвалив рішення про виділення коштів на ліквідацію наслідків повеней тільки в Чернівецькій, Закарпатській та Львівській областях. Чому серед постраждалих областей немає Вінниччини? Прошу вважати мій виступ офіційним депутатським зверненням до Кабінету Міністрів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рудик Сергій Ярославович.

РУДИК С.Я., народний депутат України (одномандатний виборчий округ № 198, Черкаська область, самовисуванець). Шановні українці, колеги! 193 країни визнані Організацією Об'єднаних Націй як демократичні, незалежні, соборні, і кожну ми, українці, поважаємо. Але є країни, які ставляться до нашої держави по-особливому і до яких ми навзаєм ставимося з особливою повагою. Ці країни перші визнають нашу незалежність, перші підтримують нас, коли на нас наступають росіяни, першими приходять на допомогу, коли нам бракує коштів, а іноді, коли в нас немає зброї, щоб захищати територіальну цілісність нашої держави. Однією із перших таких країн є Канада, яка сьогодні святкує свій національний день — День Канади. За офіційною статистикою там проживає понад 1 мільйон 250 тисяч українців, на вулицях міст є пам'ятники багатьом визнаним українським національним героям, щороку там проходить понад десять національних українських фестивалів, один із яких проводиться з 1939 року. У нашої країни був шанс привітати весь канадський народ з цим прекрасним святом. Не сталося.

17 червня на засіданні Організації Об'єднаних Націй було знакове голосування за непостійних членів Ради безпеки ООН. Здавалося б, ну, які варіанти для України? Україна ж за Канаду! А, — ні! Виявляється, наше «геніальне» зовнішньополітичне відомство вибрало інші пріоритети, і не Канада стала тією країною, яка два роки захищатиме нас в ООН, де із п'яти членів Ради безпеки, конкретно — Росія, ніколи не підтримує територіальної цілісності нашої держави. Але проблема, навіть, не в цьому, а в тому, що коли цього не сталося, на пряме запитання канадців: «То, був голос за Канаду чи ні?», наш Президент «уклончиво ответил»: «Мы за Канаду держим кулаки!».

Товариство, до того, як я написав заяву про вступ до групи дружби з Канадським парламентом, вона мала 143 члени — більше третини українського парламенту. Якщо не стало сміливості у Президента і в міністра закордонних справ визнати очевидне, давайте скажемо за них: «Canada, excusez-moi! Canada, excuse me!». Канада — двомовна країна, яка заслуговує на повагу і любов усієї України (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую. Шановний головуючий! Шановні колеги! Зеленський і його «слуги народу» рік при владі. Що ми чуємо сьогодні? Встановлення миру перенесено на п'ять років, а «епоху бідності» продовжено на п'ять років, при цьому пропонується заборона на народження неякісних дітей.

Пані Галино, мені прикро, що вчора ви опозицію звинуватили в проведенні проплаченої акції проти вас. Скажіть мені, будь ласка, скільки вам треба було заплатити, щоб ви таке сказали? Москва, Берлін тут ні при чому.

СОVID-19. Михайле, ти казав, що COVID-19 тут немає. А сьогодні ми маємо результат: ми перші в Європі і за рівнем бідності і за рівнем розповсюдження COVID-19, і, як наслідок, українців в Європу не пускають. А вам головне — фішки «по карманам тырить» в казіно, правда, тепер вже легально. Чотири мільярди гривень додатково знайшли. А де 100 мільярдів гривень від контрабанди, з якою ви покінчили 1 грудня минулого року? «Где деньги, Зин?».

Безумовно, ми розуміємо, що результат сьогоднішньої діяльності влади — катастрофічне падіння рейтингу. Сьогодні всі при владі, включаючи Президента, мають негативний баланс сприйняття у людей. Люди засуджують дії влади. Як вирішили з цим боротися? Заткнути рота народу і журналістам України?

Хочу зачитати вам позицію українських журналістів, які сьогодні звертаються до Зеленського і до Верховної Ради України.

«Проект Закона «О медиа» может привести к установлению цензуры». Єлизаров, Швець, Гордон, Кошкіна, Влащенко, Сохар, Шлінчак, Боцман і Лимар вимагають цей закон засудити і відкинути.

«Боюсь, проект Закона «О медиа» создан партией «Слуга народа» не ради народа, а ради защиты власти от критики» – Савик Шустер.

І позиція Національної спілки журналістів України: «Проект Закону «Про медіа» — це законопроект не про захист медіа, посилення захисту, права журналістів, про державні гарантії незалежності медіа, про відповідальність посадовців за тиск на журналістів, а про захист влади від журналістів».

Пане Президенте, ви сказали, що ви не лох. Це ваша суб'єктивна думка. А український народ точно не лох, і він вас буде гнати, як своїх слуг (Оплески). Дякую за увагу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Андрійовичу Зіновію, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

АНДРІЙОВИЧ З.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 87, Івано-Франківська область, політична партія «Слуга народу»). Виборчий округ № 87, Надвірнянщина, Богородчанщина, Яремчанщина, Коломийщина. Вітаю, пане Голово! Радий всіх вітати! Прошу увімкнути відео.

(Трансляція відеозапису).

Шановні колеги, 23, 24 червня ввійшли в історію нашої держави як загальнодержавна надзвичайна ситуація, яка зруйнувала інфраструктуру чотирьох областей. На даний момент органи місцевого самоврядування в чотирьох областях борються з наслідками підтоплень.

Звичайно, чи не єдиною причиною наймасштабнішого паводку є інтенсивні опади — понад 90 відсотків. Але на формування та проходження паводків у Карпатах разом з причиною природного характеру суттєвий вплив мають і техногенні чинники: знищення лісових масивів у Карпатах, зменшення їх водопоглинаючої функції, порушення крутосхилів у гірських районах, де формуються паводки, затори у руслах річок, створені деревами, кореневищами, хмизом, що залишаються внаслідок незаконних вирубок, та побутовими відходами, порушення режиму господарювання у водоохоронних зонах та прибережних захисних смугах. А особливо паводок наробив великих збитків у малих/середніх річках, де не проводяться руслові регулювальні роботи.

Шановні колеги, хочу звернутися до вас за підтримкою. Івано-Франківська, Львівська, Чернівецька, Закарпатська області потребують допомоги у такий відповідальний момент, 800 мільйонів гривень не вистачає для того, щоб подолати наслідки повені. У 2008 році сума становила понад 4 мільярди гривень. Сьогодні треба негайно внести зміни до Державного бюджету на 2020 рік.

Життя, безпека і здоров'я наших мешканців — понад усе! Прошу допомоги і підтримки (Оплески).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народній депутатці Федині Софії Романівні.

Олексій Олексійович Гончаренко, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). «Європейська солідарність». Шановні друзі! Шановні громадяни України! Насамперед до вас звертаюся. Кілька днів тому ми святкували День Конституції України. Чому день прийняття Конституції ми святкуємо як державне свято, на рівні Дня незалежності нашої держави? Тому що Конституція — це захист кожного громадянина України від беззаконня, свавілля, це захист нашої держави, її суверенітету, кордонів, цілісності, прав людини в ній і верховенства права. І що ми бачимо? Ми бачимо, як на наших очах в ці дні паплюжиться Конституція України. І ким? Тими, хто має її захищати.

Генеральний прокурор стає Генеральним прокурором «Слуги народу», про що я їй казав прямо в очі, бо в неї не пов'язка на очах, як у богині Феміди, а партквиток «Слуги народу» в кишені. Венедіктова каже (цитую): «Пропоную п'ятому Президенту України доводити в суді свою невинуватість». Шановні друзі, стаття 62 Конституції України говорить: «Ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні злочину». Але їм начхати на Конституцію, бо презумпція невинуватості в цій державі лише для Зеленського і його друзів, а для всіх інших – роблять, що хочуть. Конституції України немає особливо тоді, коли йдеться про політичного опонента, лідера опозиції. Я хочу вам сказати, ми будемо з цим боротися. Так не буде, бо сьогодні вони знищують Порошенка, завтра дійдуть до кожного.

Зеленський з цієї трибуни казав: «Кожний із вас Президент». Так ось, сьогодні судять не п'ятого Президента України, сьогодні в Печерському суді буде судилище над кожним громадянином України. То ж я прошу всіх киян, тих, хто може приїхати, прийти сьогодні на 12 годину до ДБР — «державне бюро репресій», за адресою: Симона Петлюри, 15, і підтримати Порошенка та опозицію в Україні, а на 14 годину до Печерського «судилища», за адресою: Володимирська, 15, де відбуватиметься судилище над опозицією, над усіма, хто хоче сказати слово правди. Якщо ми цього не зробимо, Володимир Олександрович остаточно перетвориться на Володимира Володимировича, який сьогодні гвалтує російську Конституцію, проводить вибори, в тому числі референдум в Криму, знищує свою державу. Наш Володимир Олександрович став на цей шлях. Давайте разом захистимо нашу державу! Нам не потрібен ще один Володимир Володимирович!

Слава Україні!

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Савчук Оксана Василівна.

САВЧУК О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 83, Івано-Франківська область, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Виборчий округ № 83, місто Івано-Франківськ, Всеукраїнське об'єднання «Свобода». Я сьогодні хочу ще і ще раз наголосити на тому, на чому з цієї трибуни під час свого виступу казав і показав на відео мій колега Зіновій Андрійович, а саме на повені, яка прийшла на Західну Україну. Ви знаєте, сотні людей дивилися на те, як ми вчора цілий день розглядали питання грального бізнесу, і не розуміли нас. Вони не розуміють, чому ми не вносимо змін до державного бюджету, не думаємо про те, що поки тепло, маємо відновити інфраструктуру. Вони не розуміють, коли Західна Україна буде почута, чому ми не говоримо, які саме мости будуть відремонтовані цього місяця, а які – у серпні. Колеги, 480 мільйонів виділені на ціле Прикарпаття! Давайте будемо чесними і заглянемо собі в душу, - це кошти, абсолютно неспівмірні з необхідними потребами. Наприклад, місто Івано-Франківськ до крайніх потреб відносить укріплення гідравлічних споруд, дамб, ми вже мовчимо про інші збитки – городина, людські хати. На відновлення дамби на річці Бистриця Солотвинська і Бистриця Надвірнянська треба 81 мільйон гривень, щоб у майбутньому не підтопило села, які знаходяться поруч.

Ви розумієте, що люди не можуть дістатися роботи, магазину, тому що в них повністю залито майно, на першому поверсі будинку болото, знищені меблі, немає, де спати, потрібно повністю все міняти, зривати підлогу, бо грибок. Тому сьогодні, коли ми говоримо, що відновлюємо Україну, я дуже прошу заспокоїти всіх людей, внести з голосу питання щодо змін до державного бюджету, якими передбачити 2 мільярди гривень на подолання наслідків повені на Західній Україні. Так, можливо, від деяких об'єктів доведеться відмовитися, наприклад, від будівництва нової злітно-посадкової смуги аеропорту «Дніпропетровськ», проте ми зробимо дороги, мости, без чого не можуть жити люди Верховинського, Коломийського, Надвірнянського районів, які наразі відрізані від світу.

Я закликаю всіх колег дослухатися до голосу людей, внести зміни до державного бюджету, підтримати всіх постраждалих під час повені. Сподіваюся на підтримку і розуміння.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поляков Антон Едуардович.

ПОЛЯКОВ А.Е., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (одномандатний виборчий округ № 206, Чернігівська область, політична партія «Слуга народу»). Виборчий округ № 206, Чернігівщина, депутатська група «Партія «За майбутнє». Шановні

колеги! Наша країна переживає затяжну фінансову кризу, яка впливає на стан кожного нашого громадянина. І саме зараз депутати-мажоритарники депутатської групи «Партія «За майбутнє» хочуть звернути увагу на тих людей, які потребують особливої нашої уваги та допомоги. Це ті люди, які все життя тяжко працювали на добробут нашої країни, а сьогодні, на жаль, не можуть навіть сплатити за комунальні послуги. Я маю на увазі наших пенсіонерів. Розмір їх пенсій є просто знущанням над людьми. Вдумайтеся, з 1 липня загальну більшість пенсій буде збільшено аж на 74 гривні! Майже стільки відсотків отримав на президентських виборах Володимир Олександрович Зеленський. Але, якщо у випадку Зеленського — це блискуча, фантастична перемога, то у випадку з пенсіонерами — це знущання. У нашій країні не можна прожити на 1712 гривень в місяць. Хто вважає інакше, може спробувати самостійно.

Також жителі Чернігівщини попросили мене відстояти права пенсіонерів — дітей війни. Кажуть, на жаль, у нас залишилося дуже мало ветеранів. Але є діти війни, ті люди, які пережили всі жахіття післявоєнного часу, відбудували нашу країну, інфраструктуру, школи, дитсадки, лікарні, дороги, мости, якими ми й досі користуємося. Також треба переглянути та зробити справедливими виплати пенсіонерам, ветеранам МВС, адже вони десятиріччями працювали та робили так, щоб усі громадяни почувалися в безпеці.

Хочу сказати, що в нас немає неякісних дітей, поганих або добрих пенсіонерів, у нас є люди, яких ми повинні захищати, за добробут яких ми маємо дбати, адже це прописано у нашому Основному Законі — Конституції України. Я вкотре закликаю уряд та Прем'єр-міністра Шмигаля напрацювати реальну економічну програму та кроки виходу з економічної кризи, а не продовжувати знущатися над людьми.

Сподіваюся, заява депутатської групи «Партія «За майбутнє» буде почута у провладній фракції, Кабінеті Міністрів та Офісі Президента.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лукашев Олександр Анатолійович. Загородній Юрій Іванович.

ЗАГОРОДНІЙ Ю.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатиської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Шановний Дмитре Олександровичу! Шановні народні депутати! Вийшовши на цю високу трибуну, я хочу звернутися до Президента України Володимира Олександровича Зеленського. Пане Президенте, під час виборчої кампанії ви намалювали українцям Україну своєї мрії — країну, де стріляють лише салюти на днях народження та весіллях, де панує народовладдя, де бабця отримує гідну пенсію, а не інфаркт від рахунку за комуналку, де на посади призначають за розумом, освітою і здібностями, а не тих, з ким хрестили дітей. У цю мрію, вашу мрію, пане Президенте,

повірило 73 відсотки громадян України, ви отримали такий кредит довіри, який ще не знала історія України. Проте вже за рік свого президентства, ви зрадили мрії українців, розтоптали її через брак політичної волі, відсутність досвіду, провальну кадрову роботу. Загравання з Міжнародним валютним фондом, недолугі реформи ваших двох урядів поставили Україну на коліна, зруйнували економіку, перетворили українців на жебраків. Мріяти можна, але треба мати високопрофесійну команду, щоб втілити мрію в життя. Історію не можна повторити, історію не можна переписати, але у вас є ще чотири роки, щоб змінити ситуацію на краще.

Пане Президенте, з перших днів вашого президенства «Опозиційна платформа — За життя» заявила, що переходить до вас в опозицію. Але чим сильніша опозиція, тим має бути ефективніша влада. У вашій програмі і в програмі «Опозиційної платформи — За життя» є чимало спільного: народовладдя, встановлення миру на Донбасі, комунальна і тарифна політика, економічна, соціальна стабільність країни. Але, на відміну від «Слуги народу», у партії «Опозиційна платформа — За життя» є не лише програма, а й механізми її реалізації: законопроект про всеукраїнський та місцеві референдуми за народною ініціативою, мирний план-концепція встановлення миру на Донбасі.

Українці вже втомилися чути про план «а», «б», «с». Якщо команда Президента за рік своєї роботи не зуміла розробити і втілити в життя мирний план «Зе», ми рекомендуємо вам втілити в життя мирний план ОПЗЖ. Цього чекає народ України, цього чекають жителі Донбасу. Ми разом можемо повернути Донбас.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Совсун Інна Романівна.

Лозинський Роман Михайлович.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Шановні українці! Шановні колеги народні депутати! Дуже зручно пояснювати смертність людей від коронавірусу, яких вже понад тисячу в Україні, лише безвідповідальністю людей. Саме так робить уряд, щоб не пояснювати, чому він досі не захистив лікарів та не забезпечив лікарні. У тому, що добова кількість хворих наближається вже до 1000 осіб, на думку уряду, також винні люди, бо не хоче пояснювати, чому досі не забезпечив масове тестування та моніторинг контактів з хворими. У захворюваності понад 7000 медиків на COVID-19 уряд також звинувачує людей. В усьому винні люди.

Тим часом понад 60 мільярдів гривень, величезні кошти, які ми виділили для спеціального фонду боротьби з коронавірусом, не спрямовуються на премії медикам, захисні костюми, які Максим Степанов закуповує за подвійною ціною. На гроші цього фонду зараз зазіхає рука Авакова, який витягує гроші для своїх

ручних орлів, претендує Державне управління справами, яке лише на одну «Феофанію», елітну «Феофанію», яка не рятує людей під час пандемії, хоче спрямувати десятки мільйонів гривень.

Знаєте, хто не побачить цих грошей? Місцеве самоврядування, громади, які залишилися сам на сам з пандемією. Ви знаєте, за перші півроку місцеві бюджети вже недоотримали 16 мільярдів гривень. Ось така діра у місцевих бюджетах, коли 60 мільярдів гривень розтрачають Степанов та Аваков. За півроку з бюджетів органів місцевого самоврядування витрачено на боротьбу з пандемією 2 мільярди гривень. Наприклад, у Бердичеві закуплено обладнання в місцеву лікарню, замість того, щоб витрачати ці гроші на освіту, у Краматорську з фонду на освіту забрали 13 мільйонів гривень, Київщина, де переповнені школи учнями, на третину скоротила програму «Спроможні громади», а в Херсоні Запоріжжі перенесли всі капітальні видатки на друге півріччя. Поки уряд звинувачує людей, самі громади рятуються від пандемії. Допоки уряд не почне правильно розподіляти кошти на коронавірус, а не запускати туди Степанова та Авакова для дерибану цих коштів, ми не зможемо перемогти, місцеві громади залишаться сам на сам з хворобою. Кошти громадам і фінансова незалежність громадам!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Качний Олександр Сталіноленович.

КАЧНИЙ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Добрий день, шановні колеги, шановні українці! У нашій країні сьогодні відбуваються події, які ми не могли собі уявити в жодному кошмарному сні. Людина, яка має бути адвокатом, захисником всіх знедолених, нужденних, незаможних людей, на жаль, сьогодні зробила заяву, яка не дозволяє їй не те, що керувати комітетом.. Я вважаю, ми повинні дати оцінку словам Третьяковій, якими вона сьогодні принизила всіх народних депутатів, всіх людей, які вважають себе державними службовцями. Люди, які сьогодні потребують допомоги, почули від голови комітету, що їх треба стерилізувати. Шановні колеги, це геноцид, початок фашизму в нашій країні. І я зараз хочу звернутися до всіх «слуг народу»: ви перекладаєте весь той негатив Третьякової на всю фракцію «Слуга народу», на всю вашу партію і, безумовно, на весь наш депутатський корпус, зробіть висновки на засіданні фракції, дайте всьому українському народу такий меседж, щоб було зрозуміло, що депутати Верховної Ради – люди, які знаються на законах і люблять свій народ. Це перше.

І друге. Шановні колеги, сьогодні гуманітарний комітет на своєму засіданні розглядатиме проект Закону «Про медіа». Хочу сказати, що всі спілки журналістів, всі видання сьогодні об'єдналися в тому, що цей законопроект говорить про єдине — узурпацію влади, наступ на свободу слова, на журналістів,

на всі засоби, які дають нам сьогодні інформацію. Ми повинні все зробити для того, щоб законопроект у тій редакції, що сьогодні пропонується, не вийшов.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, час, відведений на виступи, вичерпаний.

Від депутатських фракцій «Європейська солідарність» і «Голос» надійшла заява з вимогою про оголошення перерви, яку готові замінити виступом.

Княжицький Микола Леонідович.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Хочу подякувати фракції «Голос» за те, що вона разом з фракцією «Європейська солідарність» об'єдналася в тому, щоб звернути увагу українського суспільства на стан гуманітарної політики. Учора українські студенти протестували перед Кабінетом Міністрів та Офісом Президента проти призначення пана Шкарлета, до якого є дуже багато питань, включаючи академічну недовіру та підтримку Януковича. Ці питання ставив і профільний комітет Верховної Ради, але уряд всупереч рішенню комітету призначив його виконувачем обов'язків.

Сьогодні уряд має призначити особу на посаду мовного омбудсмена. Що відбувається з цією посадою? Спочатку Мінкульт і Мін'юст висунули кандидатуру пана Святослава Літинського, відомого юриста, авторитетну людину в захисті мови, а омбудсмен з прав людини — кандидатуру Тараса Креміня, також абсолютно відомого та авторитетного депутата минулого скликання, кандидата наук, сина лауреата Шевченківської премії пана Креміня. Учора Мінкульт відкликає кандидатуру Літинського і раптом подає кандидатуру пані Броннікової, яка невідома ані правозахисною діяльністю, ані захистом української мови. Можливо, пані Броннікова сильна і авторитетна людина, але навіщо порушувати закон? Міністерство культури прямо порушує статтю 19 Конституції і статтю 50 Закону «Про забезпечення функціонування української мови як державної», тому що воно вправі подавати, призначати кандидатури, але не вправі їх відкликати. Закон абсолютно чітко говорить, що на це є термін 30 днів, а він вже давно минув. Навіщо від самого початку посаду мовного омбудсмена знову блокувати і перетворювати на нелегітимну?

Сьогодні на засіданні нашого комітету, дійсно, розглядатиметься проект Закону «Про медіа», про який тут говорили багато промовців. У фракції «Європейська солідарність» і фракції «Голос», яка разом з нами вимагала оголошення перерви, крім тих питань, які звучали, з чимось ми погоджуємося,

з чимось — ні, ϵ ще одне питання. Норми даного законопроекту фактично ліквідовують так звані чорні списки, які раніше складало Міністерство культури, за якими заборонялося показувати тих осіб країни-агресора, які закликали до повалення державного ладу, порушували український закон, дають можливість Нацраді складати ці списки, ліквідовуючи всі старі, і жодним чином не зобов'язує Нацраду когось туди подавати. Це відкриває шлях поверненню всіх «порєчєнкових» та інших негідників на українські екрани. Не дивно, що антиукраїнська політика проводиться системно.

Сьогоднішній суд над Порошенком, суди над Стерненком, іншими українськими патріотами є політичними переслідуваннями за проукраїнську позицію. Ми категорично наполягаємо на тому, що Україна має бути сильною, демократичною державою із захистом нашого простору, прав і свобод кожного українця.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від фракції «Слуга народу» надійшла заява з вимогою про оголошення перерви, яку також готові замінити виступом.

Пушкаренко Арсеній Михайлович.

ПУШКАРЕНКО А.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуючий! Шановні колеги! Шановні українці! З цієї трибуни вчергове хочу підняти питання щодо ситуації з лісовим господарством у Житомирській області. Усі ми пам'ятаємо страшні пожежі, які відбулися цієї весни на Житомирщині, смог від яких відчула і столиця, і багато регіонів України. Проблема в лісовому господарстві, зокрема в Житомирській області, є системною, і створилася вона не вчора. Я хотів би поінформувати вас і акцентувати вашу увагу на кількох моментах.

Голова Держлісагентства Андрій Заблоцький лише в кінці лютого підписав наказ щодо забезпечення охорони лісів від пожеж, хоча традиційно такі накази підписуються керівниками в грудні, максимум у кінці грудня, щоб січеньлютий готувати ліси до пожеж. Тобто було втрачено два місяці, і ми отримали такий результат.

Житомирська область особлива, тому що в цьому регіоні кількість лісів на рівні Західної України. Ситуація, яка сьогодні там склалася з пожежами і з тим бардаком в агентстві лісових ресурсів, є заслугою попередніх керівників лісагентства, які роками нічого не робили. Коли були пожежі, а саме 15 квітня, керівником Житомирського обласного управління лісового та мисливського господарства був призначений Сахнюк Віктор Анатолійович — досвідчений керівник і управлінець, який почав наводити порядок у Житомирській області і розбиратися з тією ситуацією, яка склалася. Бо крім того, що не забезпечена охорона лісів від пожеж, іде ще й незаконна вирубка. І я хочу сказати, на думку лісників, а ми, народні депутати, спілкуємося з ними, ця людина є досить фаховою і намагається навести порядок. Але лісова мафія, яка сидить на незаконній

вирубці лісів, бере участь у бурштинових схемах, вживає всіх заходів, щоб звільнити Сахнюка з посади.

Більше того, вчора Андрій Заблоцький, погрожуючи залученням силовиків, намагався добитися написання Сахнюком заяви про відставку. Тому ми як народні депутати звертаємося до Прем'єр-міністра і міністра захисту довкілля та природних ресурсів з проханням вжити заходів, щоб людина, яка сьогодні наводить порядок у Житомирській області в лісовому господарстві, працювала й надалі.

Хочу зазначити, що Курінський Андрій — попередній керівник Житомирського обласного управління лісового та мисливського господарства, який свого часу написав заяву про звільнення після прохання Президента це зробити, сьогодні намагається поновитися на посаді. А це людина, яка була замішана і в бурштинових схемах, і в незаконній вирубці лісів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Батьківщина» надійшла заява з вимогою про оголошення перерви, яку готові замінити виступом.

Тимошенко Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Дорогі друзі! Зараз я хочу звернутися до народних депутатів. Скажіть, будь ласка, це нормально, що Верховна Рада працює другий день, а в залі ми не бачимо уряду з інформацією щодо повені, немає жодного документа зі змінами до бюджету, не виплачено жодної копійки компенсації і допомоги тим, хто втратив житло, хто реально постраждав від цієї повені? Немає жодної концепції виходу із цієї біди. Я у вас хочу запитати: це нормально? І замість цього зараз у Верховній Раді ми обговорюємо в деталях законопроект про гральний бізнес. Тоді, коли в людей вже не вистачає грошей на їжу, точно немає їх на одяг, ми в деталях обговорюємо замовлення кримінальної мафії, як через гральні автомати, через казино, які, до речі, знаходитимуться в кожному підворітті, витягнути з кишень людей останні копійки.

Я хочу зараз запитати у депутатів, які збираються голосувати за цей абсолютно аморальний законодавчий акт. Скажіть, будь ласка, ці всі гральні речі застосовуються для того, щоб українці що-небудь там виграли? Ви що, реально думаєте, що бідні українці підуть і останні 100 гривень покладуть в автомат і вийдуть звідти з тисячею доларів? Кого ви дурите? Хіба ми не розуміємо, що чорна мафія купила Президента і в цьому залі законопроект про гральний бізнес проводиться як пріоритетний. Ви забули, що для отримання будь-якої копійки до бюджету від грального бізнесу, потрібно, щоб люди програли в цих казино в 10 разів більше. Сьогодні цей закон найголовніший у житті України? Хто відповідатиме за те, що люди, які програють останні копійки в цих гральних

залах, підуть і закінчать життя самогубством або витягнуть зі своєї оселі все, що вони мають? Хто за це відповідатиме?

Я хочу нагадати вам, що разом з Президентом ви йшли на вибори з ідеєю про референдуми. А слабо в людей запитати, чи хочуть вони легалізувати гральний бізнес? А я скажу — не хочуть, тому що для людей це все одно, що легалізувати проституцію, важкі наркотики. Це така сама хвороба, як залежність від важких наркотиків.

Я, будучи Прем'єр-міністром, відмінила гральний бізнес як легальну справу. Хочу закликати вас не голосувати за це. Не голосуйте!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до розгляду поправок до проекту Закону «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» (№ 2285-д).

СТЕФАНЧУК Р.О. Шановні колеги! Перед тим, як ми перейдемо до нашої роботи, я хотів би звернутися до кожного депутата в залі, на обличчі якого немає маски. Шановні колеги, скажіть, будь ласка, ви, коли заходили до залу, бачили табличку «COVID – *free zone*»? Ні. Тому від імені президії я вкотре звертаюся до вас з проханням все-таки привести себе в порядок, надіти маски, щоб не наражати ні себе, ні інших на будь-які загрози, які можуть існувати в цьому залі. Лише так ми можемо ефективно працювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 52. Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Шановний головуючий! Шановний доповідачу! Хочу сказати, що після першого читання було створено робочу групу. І я дякую, Олегу Романовичу, за певні перспективи щодо другого читання та прийняття в цілому цього законопроекту, який буде цілісним і збережеться те, про що говорили, — казино насамперед в п'ятизіркових готелях. Але до другого читання, виявляється, залишили, повернули те, що вже 10 років не працювало в державі, — «однорукі бандити» повертаються в українське суспільство. Варто лише глянути кримінальну статистику тих років, коли цей горе-бізнес працював.

Тому у своїй поправці, яку, на жаль, відхилено, я пропоную вилучити пункт 5 частини першої статті 1 цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 52 народного депутата Цимбалюка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 75.

Рішення не прийнято.

Поправка 197. Цимбалюк.

ЦИМБАЛЮК М.М. «Батьківщина». Якщо взагалі казати про цей законопроект, то найкраще рішення, яке слугувало б розвитку держави, — зняття його з розгляду (Оплески).

Шановні колеги, якщо, не дай Боже, цей закон підпише Президент, і він вступить в дію, у кожному районному центрі, де ϵ дво-, тризірковий готель, повернуться не казино, а зали гральних автоматів. Цей законопроект ϵ корупційним, тому що створюється державна комісія — орган, який роздаватиме, контролюватиме і позбавлятиме ліцензії.

Шановні колеги, в жодній країні світу такого закону в такому варіанті немає. Я прошу поставити цю поправку на голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 197. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 78$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3255. Цимбалюк.

ЦИМБАЛЮК М.М. «Батьківщина». Шановний Олегу Романовичу! Я звертаюся до вас, знаю вас як державника. Хочу подякувати вам за те, що всетаки чотири поправки, хоча й технічного характеру, були враховані. Але хочу поставити вам таке запитання. Чи усвідомлюєте ви і ті народні депутати, які планують голосувати за цей законопроект, що маєте шанс не ввійти в історію, а вляпатися в неї? Тому що майбутні покоління керуватимуться саме цим законом. У мене є сумнів, що ті 4 мільярди гривень і більше від цього бізнесу, які вже закладені у видаткову частину бюджету на цей рік, поступлять. Якщо певна частина і стане видатковою, то це лише за рахунок тих людей, які винесуть із хати останнє. Це не інвестиції. Але це, мабуть, ті 500 тисяч робочих місць, які обіцяв уряд.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3255. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 90.

Рішення не прийнято.

Княжицький Микола Леонідович.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую. У мене 70 поправок, я прошу 5 хвилин. Одну поправку попрошу в кінці виступу поставити на голосування, і більше не проситиму слова. Добре?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте, будь ласка, 5 хвилин.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Шановні колеги! Я не бачу великої потреби зараз оголошувати всі поправки. Мені хочеться, щоб швидше весь цей абсурд завершився, ми запросили сюди Кабінет Міністрів і поговорили про те, коли будуть виділені гроші на повінь. Люди й далі заблоковані у своїх селах, а ми обговорюємо, як хтось зароблятиме гроші в казино. Жах!

Стосовно цього законопроекту. Очевидно, є країни, де, дійсно, існують елементи азартних ігор. Наприклад, в Угорщині існує дві державні лотереї: одна — збирає гроші на кіно, інша — загалом на Міністерство культури. Свого часу в Грузії дозволили казино, але лише в одному регіоні, щоб розвинути Батумі як великий курорт. У вас же є тут головний грузинський реформатор, дайте йому на експертизу цей законопроект, нехай скаже: чи на всій території країни має бути казино і «ігорка», де люди через лудоманію втрачатимуть сім'ї, життя і здоров'я, чи там, де треба розвивати конкретний регіон, наприклад, Карпати, де повені, чи якийсь інший регіон.

Звичайно, за цей законопроект голосувати в жодному разі не можна. Він до другого читання став значно гіршим, ніж був у першому читанні, тому що гральні заклади можна розміщувати біля навчальних закладів, тому що немає жодного контролю за лудоманією і за тим, щоб люди не «сідали на голку» цієї пагубної звички, тому що в цьому законопроекті ϵ надзвичайно багато інших недоліків, а саме створення окремого органу, який замість того, щоб приносити гроші в бюджет, забиратиме їх звідти, щоб контролювати всі напрями азартного грального бізнесу, який створюється не для того, щоб допомогти українській культурі, українській армії чи медицині, хоча такий фонд там нібито створюється, а для того, щоб збагатилися конкретні ділки, які обкрадатимуть українців у період кризи. Адже саме в період кризи росте бізнес азартних ігор, бо люди не мають надії на уряд, люди втрачають гроші, несуть останнє в різні гральні заклади з надією щось виграти, а там сидять люди, які їхні останні гроші забирають. У період кризи, коли наш бюджет порожній, приймати саме такий закон – це злочин. Хоча прийняття закону, який підтримав би певні галузі культури, про що я казав, було б абсолютно позитивним.

У чому суть моєї поправки 1119 до законопроєкту про азартні ігри, яку враховано частково. Вона спрямована на захист української культури і встановлює дві дуже важливі речі: не менше 30 відсотків коштів, які надходитимуть до бюджету від організаторів азартних ігор, має бути спрямовано безпосередньо на розвиток української культури; кошти мають надходити до тих інституцій, які вже довели свою ефективність, мають суспільну довіру і підтримку — Український інститут книги, Український культурний фонд, Держкіно.

У таблиці зазначено, що поправку враховано частково в прикінцевих положеннях законопроекту. Але за фактом з тексту законопроекту в процесі його підготовки до другого читання було виключено норму про цільове використання надходжень від азартних ігор, а зобов'язання розробити окремий законопроект було передано Кабінету Міністрів, в результаті чого його розробка може розтягнутися на багато років і набути зовсім іншого змісту. А тим часом надходження від лотерей проїдатимуться, замість того, щоб слугувати розвитку культури.

Світова практика свідчить про те, що легалізація асоціального бізнесу, яким є ринок азартних ігор, має відбуватися одночасно зі спрямуванням додаткових бюджетних надходжень на конкретні соціально-корисні цілі— насамперед на культуру. Тим паче в Україні сама культура отримує подвійний удар як через багаторічне недофінансування, так і через бажання зекономити на культурі в часи пандемії та подіти ці гроші незрозуміло куди.

Шановні колеги, фракція «Європейська солідарність» категорично проти такого підходу, коли мало того, що гроші забираються з культури, забираються з бюджету, виділяються на корумповані напрями, щоб красти і брехати, красти і брехати, вони не віддаються людям, які постраждали від повені, будинки яких треба ремонтувати, дороги для яких треба ремонтувати. Ми проти того, що стільки часу ми витрачаємо на цю марну і асоціальну річ.

Прошу мою поправку поставити на підтвердження, а за законопроект не голосувати.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Миколо Леонідовичу, нагадайте номер поправки, яку ви просите поставити на підтвердження.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Поправка 1119.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 1119 народного депутата Княжицького. Комітет її врахував частково, але автор вимагає врахувати повністю. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 102.

Рішення не прийнято.

Переходимо до поправок народного депутата Пузійчука Андрія Вікторовича.

Поправка 29. Будь ласка, Андрію Вікторовичу, вам слово.

ПУЗІЙЧУК А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина», Житомирщина. Шановні колеги! Гральний бізнес був закритий нашим лідером Юлією Володимирівною Тимошенко. Після того у людей, людських родинах з'явилися кошти, бо чоловіки не виносять останнє і не залишають у гральних автоматах. Для чого ви знову повертаєте біду в українські родини, її і так більше ніж достатньо?

Наша фракція виступає категорично проти прийняття цього законопроекту. Як показує світова аналітика, чим бідніша країна, тим більше грають люди. Люди шукають можливість, шукають останній шанс, щоб розв'язати свої проблеми. Ви замість створення робочих місць, намагаєтеся витягнути із людей кошти, останні копійки.

Прошу поставити мою поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 29 народного депутата Пузійчука. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 80$.

Рішення не прийнято.

Поправка 30. Будь ласка, Андрію Вікторовичу.

ПУЗІЙЧУК А.В. Фракція «Батьківщина», Житомирщина. Президент заявляв, що казино будуть лише в п'ятизіркових готелях. У другому читанні ми бачимо, що це вже окремі зали гральних автоматів, казино, які розміщуватимуться в три- та чотиризіркових готелях. В Україні відсутній орган, який проводить сертифікацію готелів, немає поняття — дві зірки чи три.

Поясніть, будь ласка, не лише мені, а й всьому українському суспільству, чому ви принципово змінили позицію про те, що казино в Україні будуть лише для багатих іноземців, які прилітатимуть в Україну, як ви заявляли раніше. Зараз ми бачимо, що законопроект спрямований лише на пограбування простих українців. Будуть гральні автомати в кожному населеному пункті.

Прошу поставити мою поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 30 народного депутата Пузійчука. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 83$.

Рішення не прийнято.

Поправка 51. Пузійчук. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В. Фракція «Батьківщина». Олегу Романовичу, ви як керівник робочої групи, під час підготовки законопроекту до другого читання аналізували, брали у правоохоронних органах статистику за останніх п'ять, сім, десять років щодо кількості злочинів, які відбувалися в залах гральних автоматів, навколо них? Поява такої великої кількості гральних автоматів призведе чи не призведе до зростання злочинності в Україні?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я даю слово доповідачу, але питання і відповіді мають стосуватися поправки. Позиція комітету. Якщо хочете, дайте відповідь.

МАРУСЯК О.Р., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний Андрію Вікторовичу! Ви знаєте, ми півроку працювали над цим законопроектом і неодноразово про це говорили. Брали довідки, знаємо, що це є токсична тема і складна ситуація. Але цей бізнес існує: в Інтернеті можна нелегально грати в покер, онлайн-казино, робити букмекерські ставки. Зараз ми визнаємо, що треба написати правила для всіх операторів цього ринку. Якщо ми їх не визнаємо, то будемо керуватися законом про заборону грального бізнесу, який, як ми бачимо, не працює. Треба самим собі сказати правду: якщо визнаємо, що зараз немає грального бізнесу, і правоохоронні органи...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ставлю на голосування поправку 51 народного депутата Пузійчука. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 82.

Рішення не прийнято.

Поправка 158. Пузійчук Андрій Вікторович. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В. Фракція «Батьківщина», Житомирщина. Олегу Романовичу, дякую вам за відповідь. Ви сказали, що на сьогодні є проблема, яку норми цього законопроекту не розв'язують, а фактично легалізують. Тобто ми говоримо про те, що гральні автомати несуть зло Україні, зло людям.

Прошу звернути увагу на мою поправку 158, де я пропоную виключити зали гральних автоматів з переліку гральних закладів. Дуже хочу почути вашу відповідь щодо цього. Поясніть суспільству, чому у вашому законопроекті з'являються гральні заклади, які не розташовані в казино, п'ятизіркових готелях, про що ви заявляли. Ви сьогодні плануєте створити гральні заклади по всій країні. Аргументуйте, будь ласка, свою позицію

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, доповідач доводить лише позицію комітету, а не свою власну.

Ставлю на голосування поправку 158 народного депутата Пузійчука. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 89.

Рішення не прийнято.

Поправка 159. Пузійчук. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В. Фракція «Батьківщина», Житомирщина. Шановний головуючий, я звертаюся до доповідача не як до особи, а як до представника комітету і керівника робочої групи з напрацювання цього законопроекту. Тому ще раз прошу дати відповіді на запитання. Чому вводяться окремо гральні автомати по всій території України, які знаходитимуться поблизу шкіл, вузів без будь-яких обмежень? Чому гральні автомати розміщуватимуться на всій території країни, а не виключно в п'ятизіркових готелях? Фактично створюється інструмент для пограбування українського суспільства, «однорукі бандити» грабуватимуть громадян по всій країні. Дайте, будь ласка, відповідь як представник комітету.

Дякую.

МАРУСЯК О.Р. Андрію Вікторовичу, шановні колеги, все насправді не так. Цих закладів і «одноруких бандитів» не буде багато. Хочу сказати, на даний момент набагато гірша ситуація. Якщо ви прочитаєте законопроект у цілому, зрозумієте, їх буде дуже мало. Ми обговорювали це на всіх засіданнях нашої робочої групи.

Щодо вашої поправки, то комітет прийшов до висновку, що її треба відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 159 народного депутата Пузійчука Андрія Вікторовича. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 106.

Рішення не прийнято.

Поправка 165 народного депутата Пузійчука Андрія Вікторовича. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В. Фракція «Батьківщина», Житомирщина. Шановні колеги, я як і ви вперше був обраний до цього парламенту. За дев'ять місяців нашої роботи і за дев'ять місяців роботи трьох урядів, які працювали при Президенті Зеленському, можу сказати: усе, що ви кажете, діаметрально протилежне і не відповідає дійсності. Коли ви кажете, що цього не буде, можна бути впевненим, що це буде, коли ви кажете про якусь обмежену кількість, це слова, а законопроект говорить зовсім про інше, коли ви кажете, що будуть тільки у п'ятизіркових готелях, то сьогодні це окремі зали, тризіркові готелі. Зніміть цей ганебний законопроект з розгляду, перестаньте створювати умови для грабування українського суспільства.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 165 народного депутата Пузійчука. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 86.

Рішення не прийнято.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 232. Пузійчук. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дмитре Олександровичу, прошу поправку 196.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 196. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую. Фракція «Батьківщина», Житомирщина. Шановні колеги, прошу повернутися на кілька років назад і подивитися, де були найбільші проблеми. Найбільші проблеми були в залах гральних автоматів — «одноруких бандитів». Цей вираз придуманий не українським суспільством, він існує давно. Автомати, як бандити, грабують людей. І проблеми були не в казино, а в залах гральних автоматів.

Я наполягаю на підтримці моєї поправки 196, де я пропоную виключити норму щодо залів гральних автоматів. Прошу пояснити позицію комітету щодо підтримки існування залів гральних автоматів по всій Україні?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 196. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 96.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 232. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Фракція «Батьківщина», Житомирщина. Шановний пане доповідачу, я і, мабуть, все українське суспільство хотіли б почути, чому ви не підтримуєте моїх поправок, в яких пропонується виключити норму щодо гральних автоматів. Чому ви наполягаєте на залах гральних автоматів, які безконтрольно зможуть відвідувати діти та залежні? Раніше ви казали про п'ятизіркові готелі, дрес-код, що дітей не допускатимуть. Чому на сьогодні головне — гральні автомати по всій Україні з безконтрольним доступом? Аргументуйте, будь ласка.

Дякую за відповідь, прошу підтримати мою поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 232. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 87.

Рішення не прийнято.

Поправка 262. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Поправка 292. У цій поправці я пропоную встановити єдину форму лотерейного білета, а саме електронну. Паперові лотереї — це поле

для маніпуляцій і зловживань. Кожен може надрукувати будь-яку кількість паперових лотерейних білетів, які не контролюються. Моя пропозиція – електронна.

Скажіть, чому ви відхилили мою поправку? Чому ви вважаєте, що мають бути паперові лотереї, які не контрольовані? Прошу пояснити позицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Можемо голосувати?

Ставлю на голосування поправку 262. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 88$.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 292. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дмитре Олександровичу, я знову про електронну форму лотерейного білета, про що йдеться в поправці 292. Прошу аргументувати, чому відхилено мою поправку щодо електронної форми лотерейного білета.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету.

МАРУСЯК О.Р. Позиція комітету — відхилити. Якби ви уважно вивчили таблицю до законопроєкту, побачили б, що про лотереї йдеться в розділі «Прикінцеві та перехідні положення», їх винесли в базовий закон, і там прописано, що лотерея може бути і в електронній формі. Фактично поправку враховано, але не в цьому розділі. Ще раз кажу, все, що стосується лотерей, ми винесли в базовий закон. Тому, якщо ϵ ще поправки щодо лотерей, то їх треба розглядати в кінці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 292. Готові голосувати? Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 86.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 406. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Колеги, моя поправка 406 стосується покеру. Є рішення окружного адміністративного суду, який вважає, що покер це не азартна гра. Покер — це гра, яка залежить від майстерності гравця, а не від випадку. Крім того, у 2018 році наказом Міністерства молоді та спорту спортивний покер офіційно визнано видом спорту. Тому покер взагалі не є предметом регулювання цього законопроекту.

Прошу підтримати мою поправку та виключити відповідні положення стосовно покеру.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 406 народного депутата Пузійчука. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 96.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 448. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Фракція «Батьківщина», Житомирщина. Колеги, я наполягаю на тому, що не можна створювати окремі зали з гральними автоматами. У цій поправці пропоную виключити норму щодо створення реєстру організаторів гри у залах гральних автоматів. Якщо вам так кортить встановити гральні автомати, то зробіть це хоча б у спеціально відведених казино. А взагалі фракція «Батьківщина» категорично виступає проти цього законопроекту і наполягає на його непідтримці. Зніміть цей законопроект з розгляду. А поправку прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 448. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 86.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 539. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Фракція «Батьківщина», Житомирщина. Колеги, знову мова про спортивний покер. Я наголошую, що спортивний покер не ϵ предметом регулювання цього законопроекту. Покер — це вид спорту, а не азартна гра. Спортивний покер офіційно включено до переліку неолімпійських видів спорту, визнаних в Україні.

Прошу підтримати мою поправку і виключити з цього законопроекту покер. Це спорт, це не азартна гра, не казино. Прошу підтримати мою поправку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 539 народного депутата Пузійчука. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 88$.

Рішення не прийнято.

Поправка 652. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Шановний доповідачу, звертаюся до вас не особисто від себе, а від багатьох колег, які хочуть почути відповідь. Чому покер — спортивну гру, який не ϵ предметом регулювання цього законопроекту, ви не хочете виключити з цього законопроекту, що я пропоную в цій своїй поправці? Поясніть, будь ласка, тому що багато колег ставлять це питання. Це ж аномальне явище, коли спортивну гру ви починаєте перетворювати на азартну.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

МАРУСЯК О.Р. Позиція комітету — поправки відхилити. Андрію Вікторовичу, у правій колонці ϵ визначення спортивного покеру, і там чорним по білому написано, що це не азартна гра. Покер, як азартна гра, може проводитися лише в казино. Так що це питання знято, технічно воно не може бути підтверджено вашими поправками. Поправку відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 652 народного депутата Пузійчука. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 83$.

Рішення не прийнято.

Поправка 672. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Олегу Романовичу, фактично ви зараз кажете, що Міністерство молоді та спорту, яке офіційно визнало покер видом спорту, помиляється. Тобто покер — не спортивний вид спорту, а азартна гра. Ну, тоді поспілкуйтеся з міністром молоді та спорту, який представляє на сьогодні владу.

Моя поправка 672 стосується знову гральних автоматів. Я наполягаю, що найбільша небезпека легалізації грального бізнесу — це зали гральних автоматів. Не казино, не букмекерські пункти, а саме гральні автомати, які зомбують людей, які в кожної родини витягують гроші з їхніх гаманців. Для чого? Якщо ви «слуги народу», якщо ви захищаєте людей, навіщо створюєте інструмент їх пограбування?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 672. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 85.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 1788. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Шановні колеги, якщо ви пам'ятаєте, у вересні 2019 року Президент Зеленський казав, що Чорнобиль потрібно зробити туристичним. Багато ваших представників, у тому числі й міністри, також казали, що в Україні треба створювати спеціальні зони — курортні, гральні, туристичні.

Моя поправка спрямована на те, щоб в Україні створювалися спеціальні гральні зони. Створіть гральні зони на великій відстані від людей. Замість того, щоб створювати біля вузів, шкіл, на кожному кутку гральні автомати, створіть туристичні зони. Покажіть, що ви, дійсно, дбаєте про Україну, маєте на меті створити умовно український Лас-Вегас чи Сінгапур. Покажіть, що десь в українському Херсоні чи Вілково Одеської області, чи в Чорнобильській зоні можуть бути створені гральні зони.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1788 народного депутата Пузійчука. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 80$.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 1895. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Фракція «Батьківщина», Житомирщина. Колеги, почуйте депутатів з інших фракцій. На сьогодні ви не почули в цьому залі жодного виступу, жодної поправки в підтримку вашого ганебного законопроекту. Зніміть його з розгляду, створіть замість нього робочі місця, подумайте про добробут громадян, добробут суспільства. Вам усі кажуть, що для того, щоб отримати 4 мільярди коштів, про які ви мрієте, потрібно на 40 мільярдів пограбувати українські родини. Ви створюєте інструмент пограбування українських родин. Кожна людина, яка не має сьогодні роботи, не має доходу, дивитиметься на цей гральний автомат, дивитиметься фільми і мріятиме нажати одну кнопку, щоб розв'язати всі свої життєві проблеми. Зніміть цей законопроект з розгляду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1895 народного депутата Пузійчука. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 78$.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2340.

ПУЗІЙЧУК А.В. Фракція «Батьківщина», Житомирщина. Шановні колеги, зверніть увагу, що фактично це законопроект не про гральний бізнес, а про те, як узаконити в Україні гральні автомати, узаконити «одноруких бандитів», які цілодобово грабуватимуть українських громадян. Ви не розглядаєте законопроекти, які стимулювали б розвиток економіки, сприяли б створенню робочих місць, були драйверами росту економіки України. Ви сьогодні створюєте єдине — умови для пограбування українського суспільства. Усі ваші законопроекти спрямовані на те, що призведе до зубожіння українських громадян.

Прошу підтримати мою поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2340 народного депутата Пузійчука. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 79$.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2571. Пузійчук. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В. Фракція «Батьківщина», Житомирщина. Колеги, я знову повертаюся до лотерей. Ви неодноразово чули, що наші колеги з різних фракцій пропонують, щоб були державні лотереї, доходи від яких йшли на розвиток спорту, підтримку культури. Я наполягаю на тому, що лотереї повинні бути

електронні, а не паперові. Паперові лотереї — це той інструмент, який ви не можете проконтролювати. На сьогодні українське суспільство знає мільйони випадків, коли підробляють акцизні марки. Як ви можете сьогодні прогарантувати такий механізм контролю, який не дозволить підроблення лотерейних білетів? Зробіть електронну лотерею і державну. Прошу підтримати мою поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2571 народного депутата Пузійчука. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 77.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2948. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Фракція «Батьківщина», Житомирщина. Колеги, моя поправка спрямована на створення привабливих інвестиційних умов. Якщо вам так кортить мати в Україні казино, я пропоную створювати в Україні гральні зони, наприклад, в Чорнобильській зоні, Херсонських степах, де немає людей, а буде так, як ви розповідаєте, туди прилітатимуть багаті іноземці. Створіть у Херсонській області або Чорнобильській зоні гральну зону, залучіть туди інвестиції, дайте можливість розвиватися Україні. А ваш законопроект спрямований не на розвиток України, не на те, щоб грали іноземці, а на те, щоб грабувати простих українців.

Прошу підтримати мою поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2948 народного депутата Пузійчука Андрія Вікторовича. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 76.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 3144. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Шановні колеги, це моя остання поправка. Я звертаюся до всіх вас: проявіть, будь ласка, свідомість, відповідальність, державницьку позицію. Після відкриття гральних автоматів, казино ви можете зустріти на вулицях ваших рідних міст людей, які дивитимуться вам в очі зі сльозами на очах, тому що із їх рідних хтось програє останні кошти в гральних автоматах, замість того, щоб придбати дитині портфель до школи, книжку, зошит чи олівці для малювання. Навіщо ви створюєте інструмент пограбування суспільства? Я прошу вас проявити свідомість і не підтримувати цього законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3144 народного депутата Пузійчука. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 76.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 31. Чорний Віктор Іванович.

Увімкніть мікрофон Фролова Павла Валерійовича. Будь ласка, 5 хвилин.

ФРОЛОВ П.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Всесвітньою організацією охорони здоров'я було визнано, що постійна гра в азартні ігри гарантовано призводить до хворобливої психічної залежності – лудоманії. Це захворювання стоїть в одному ряді з такими хворобами, як наркоманія та алкоголізм, але не має очевидних фізичних ознак. Гравці, як правило, заперечують існування проблеми, ідучи на багато жертв задля приховування своєї пагубної пристрасті. Це суттєво ускладнює лікування від ігрової залежності на професійному рівні. Даний законопроект за рівнем впливу на сотні тисяч українських родин ϵ одним із найнебезпечніших. Так, ми розуміємо, що повна заборона грального бізнесу є неефективною. Отже якнайшвидше маємо створити законодавчі умови для легалізації «ігорки». Водночас світовий досвід свідчить, що від інструментарію і жорстокості державного регулювання цього бізнесу залежить: стануть ігроманами кожен двадцятий підліток та дорослий чи кожен п'ятий. Тобто ціна цього законопроекту – частка залежних, яка буде або 5, або 20 відсотків українців.

Тепер щодо суті законопроекту. Незважаючи на величезну роботу, проведену комітетом, та врахування 179 моїх поправок, редакція законопроекту в другому читанні загалом не досягає головних цілей регулювання азартних ігор, таких як зменшення соціальної дистанції між людьми і гральними закладами та запобігання широкому залученню до азартних ігор усіх верств населення, насамперед молоді.

Законопроект спрямований на видачу ліцензій та легалізацію грального бізнесу в інтересах кількох відомих монопольних брендів. Принциповою вадою цього законопроекту ϵ фактичне відкладення дії системи онлайн-моніторингу на два роки, що означатиме легалізацію незаконного нині грального бізнесу без належного контролю та податків.

Практично, відсутнім у законопроєкті ϵ регулювання азартних ігор в мережі Інтернет. У світі весь азартний бізнес переходить в онлайн, а в Україні більша частина обороту буде нерегульованою. Сотні сайтів, у тому числі нелегальних, виманюватимуть кошти у користувачів Інтернету та соціальних мереж без контролю та ідентифікації хоча б віку гравців та дотримання принципів відповідальної гри.

Іншу модель регулювання застосовує Європейський Союз, де суд виніс понад 40 рішень, якими азартні ігри в Інтернеті визнані більш небезпечними ніж

офлайн-ігри, навіть, коли вони регулюються та контролюються компетентними органами держави. Суд дозволив автоматично, без рішення суду, блокувати вебсайти з незаконним контентом та рекламою нелегальних ігрових операторів. У 18 країнах Євросоюзу зобов'язують провайдерів блокувати незаконні гральні ресурси, із них 12 країн використовують блокування DNS, 2 країни — IP-блокування, 4 — застосовують всі можливі технології. Їх кількість постійно зростає. Наприклад, Естонія дослідила, що лише третина гравців, які шукали в мережі гральні ресурси, отримали автоматичне повідомлення, що ресурс є нелегальним, намагалися обійти заборону і різними технічними хитрощами дістатися забороненого веб-сайту. Тому аргументи противників блокування сайтів і лобістів провайдерів про начебто легке застосування VPN, Tor, дзеркал та інших методів протидії заборонам є неправдивими. В Естонії 67 відсотків користувачів відмовилися від обходу заборон.

Неефективним та недоцільним ϵ як утворення комісії з регулювання азартних ігор та лотерей, так і порядок формування складу конкурсної комісії всупереч Конституції не всім парламентом, а кулуарно комітетом. Органом регулювання лотерей за весь час незалежної України було Міністерство фінансів, яке має напрацьовану практику та досвід регулювання грального бізнесу, сформований департамент та кваліфікованих фахівців.

Також проект має інші недоліки щодо реклами, вартості ліцензій, умов входження на ринок і таке інше.

Тому, вважаю, проект має бути доопрацьований, адже на одній шальці терезів ϵ 4 мільярди надходжень до бюджету, а на іншій — мільйони життів і доль українців. Вирішувати, що важливіше і нести відповідальність перед українцями нам з вами, шановні колеги.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павле Валерійовичу.

Поправка 128. Ніколаєнко Андрій Іванович.

НІКОЛАЄНКО А.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Друзі, в мене лише п'ять поправок, пов'язані між собою і дуже зрозумілі, і я пропоную за кожну проголосувати. Фракція «Батьківщина» проголосує за цей законопроект у разі підтримки моїх поправок. У чому їх суть. Ми не проти розвитку туризму, ми за те, щоб розвивалися депресивні території, але ми проти того, щоб для цього грабували українців.

Є світова практика, коли на території дозволено грати в азартні ігри особам-іноземцям, які досягнули 21-річного віку. У своїй поправці я й пропоную, що можуть грати всі, окрім громадян України. Нехай приїжджають росіяни, білоруси, турки, туркмени, хто завгодно і програють тут гроші, а ми за ці

гроші будемо розвивати культуру, спорт і туризм. Прошу підтримати мою поправку. І зараз ми побачимо, що нам треба: розвиток туризму чи оббирати українців.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрію Івановичу, ми можемо ставити на голосування всі ваші поправки? По черзі?

Ставлю на голосування поправку 128. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 104.

Рішення не прийнято.

Поправка 1224.

НІКОЛАЄНКО А.І. Я ще раз хочу пояснити своїм колегам. Щойно не підтримали мою поправку. Ми не проти того, щоб в Україні був легалізований і внормований ринок гральних послуг. Але ми проти того, щоб за ці послуги платили українці, щоб оббирали їх і наповнювали міфічними 4 мільярдами наш бюджет.

Тому, якщо підтримаємо цю поправку, яка пов'язана з попередньою моєю поправкою, ми визначимо, що тими, хто може отримувати доступ до залів гральних автоматів, є будь-хто, окрім громадян України. І я вважаю це логічним. Така практика є в Південній Кореї, на яку ваш Президент закликав нас рівнятися в економічному плані, де уряд за те, щоб громадяни, середній клас, розвивалися, а не грабували їх. Така політика є у Філіппінах, В'єтнамі. Це країни, які показують найвищий рівень і темпи економічного розвитку. Давайте подумаємо, що нам треба?

У своїх наступних поправках я поясню, що ще зникло із законопроекту між першим і другим читаннями.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1224. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 86

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2015.

НІКОЛАЄНКО А.І. Ще раз хочу звернути увагу на одну із тез, яку озвучив шановний Олег Романович, відповідаючи на запитання мого колеги. Доповідач сказав, що, дійсно, ϵ така проблема. Ми не можемо її подолати, тому давайте легалізуємо.

Я хочу нагадати шановним колегам зі «Слуги народу», що коли було вперше провалено законопроект, вольовим рішенням Президента і попереднього уряду протягом однієї ночі було закрито все те нелегальне, вибачте, лайно, яке було на наших вулицях і досі не запрацювало. Якщо є політична воля його зупинити і ви не передумаєте, воно і не почне працювати, замість того, щоб зараз давати цьому зелене світло.

Я вважаю, було неприпустимим між першим і другим читаннями виводити лотереї, які були закладені. Саме під приводом лотерей проводилася вся та вакханалія, що була на українських вулицях. Прошу підтримати поправку, але взагалі не голосувати за цей законопроект. Фактично, це дасть зелене світло відновленню...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2015 народного депутата Ніколаєнка. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 89.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 3380 народного депутата Ніколаєнка.

НІКОЛАЄНКО А.І. Колеги, якщо ви вже вирішили взяти цей гріх на душу і легалізувати цю ганьбу під назвою «гральний бізнес», то ваше Міністерство фінансів і міністр особисто мають нести персональну відповідальність за те, що саме Міністерством фінансів не внормований Закон «Про державні лотереї в Україні», вони вилучені з цього законопроекту, і, як результат, під приводом легалізації грального бізнесу, користуючись діркою в законодавстві щодо унормування лотерейної діяльності, всі ті, хто цим прикривалися, знову відновлять свої гральні зали, а саме це і є проблемою.

Тому я привертаю вашу увагу і хочу, щоб всі, хто проголосує сьогодні за цей законопроект, розуміли, що на вас буде ця персональна відповідальність. У п'ятницю, на «годині запитань до Уряду», я впевнений, будуть запитання до уряду щодо того, коли буде внормовано лотерейну діяльність.

Дякую і прошу підтримати.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 3380 народного депутата Ніколаєнка Андрія Івановича. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 86.

Рішення не прийнято.

Переходимо до розгляду поправок Іванни Орестівни Климпуш-Цинцадзе. Мені сказали, що ви озвучите дві. Назвіть їх номери.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Хто сказав, що дві? У мене є вісім поправок, але я хочу звернути увагу на п'ять із них.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Назвіть їх.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Поправка 604...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправки 1668, 2194, 2695, 3438. Правильно?

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Так. Поправка 1668. Колеги, в кількох поправках до цього законопроекту вноситься пропозиція про те, що ці ігри і ліцензії для організаторів ігор не можуть працювати на країни Європейського Союзу, як це пропонується цим законопроектом, оскільки відповідно до директив Європейського Союзу така діяльність не може розповсюджуватися на іноземні країни, і, власне кажучи, наших організаторів азартних ігор будуть притягувати відразу до відповідальності, якщо вони пропонуватимуть свою послугу...

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не чую. Яка поправка? Голосуємо? Якщо п'ять поправок, то буде п'ять виступів. Це була яка поправка? 1668 чи 604?

Ставлю на голосування поправку 1668. Прошу визначатися та голосувати (Шум у залі).

Колего, вас не чути. У вас був увімкнений мікрофон, ви могли б усе розповісти. Ви три доповідаєте.

СТЕФАНЧУК Р.О. Ви сказали, що починаєте з поправки 1668, правильно? Ви її доповідали. Зараз її ставимо на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, ставлю на голосування поправку 1668. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 89.

Рішення не прийнято.

Поправка 2194. Климпуш-Цинцадзе.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Дайте мені 3 хвилини, я виступлю. У мене вісім поправок, наразі залишилося сім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте ще 2 хвилини.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Дякую. Я хотіла би наголосити на тому, що цим законопроектом взагалі не враховуються європейські директиви, якими регулюються питання протидії відмиванню коштів і протидії фінансуванню тероризму на території європейських країн. У своїх поправках я пропоную врахувати ті положення директив Європейського Союзу, які мали б бути відображені в нашому законодавстві, якщо ми, дійсно, рухаємося до країн Європейського Союзу.

На жаль, не було враховано поправки про зниження суми, на яку потрібно проводити фінансовий моніторинг. Законопроєктом пропонується фінансовий моніторинг проводити від 100 тисяч гривень. Європейські директиви передбачають такий моніторинг від 2000 євро. Це означає, що хтось зацікавлений у тому, щоби схеми були непрозорі, щоби країну і відповідно організаторів азартних ігор притягували до відповідальності.

Також я пропоную встановити необхідність отримання ліцензії іноземними компаніями, якщо вони хочуть провадити цю діяльність на території України. Але цю поправку також не враховано, що означає, що ви, колеги, взагалі не дотримуєтеся того напряму руху, куди ми заявили, що будемо йти.

Я просила би, все-таки, поставити на голосування дві мої поправки: 604, яка стосується необхідності нерезидентам отримувати ліцензію і 3438, яка, власне, знижує планку для фінансового моніторингу зі 100 тисяч гривень до еквівалента 2000 євро.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 604. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 89.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Ставлю на голосування поправку 3438. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 94$.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Оголошується перерва до 12.30. Будь ласка, не запізнюйтеся.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Федоре Володимировичу, ви наполягаєте на якихось своїх поправках? Можемо йти далі? Дякую.

Тарасов Олег Сергійович. Шість поправок.

Поправка 1343. Не наполягає.

Поправка 1344. Не наполягає.

Поправка 1345. Не наполягає.

Поправка 1477. Не наполягає.

Поправка 1490. Не наполягає.

Поправка 1729. Не наполягає.

Далі поправки Бабенка. Бабенко ϵ ?

Поправка 1366. Не наполягає.

Поправка 1451. Не наполягає.

Поправка 2236. Не наполягає.

Кальцев. Не наполягає. Щось ніхто не наполягає.

Бондарєв ϵ ? Нема ϵ ? Ні, на підході, це ж не на підльоті (*Шум у залі*).

Поправка 413. Бондарєв (Шум у залі).

Сергію Володимировичу, ви ж наполягали на застосуванні процедури *ad hoc*, тому вимушений так діяти (*Шум у залі*). Але зал підтримав мою пропозицію.

Поправка 413. Не наполягає.

Поправка 416. Не наполягає.

Поправка 605. Не наполягає.

Щодо підтвердження домовилися в кінці розгляду. Ми це голосували.

Поправка 736. Не наполягає.

Поправка 1483. Не наполягає.

Поправка 1504. Не наполягає.

Поправка 1612. Не наполягає.

Поправка 2624. Не наполягає.

Поправка 2625. Не наполягає.

Сергію Володимировичу, всі поправки?

A Крулько ϵ ?

Поправка 827. Шкрум Альона Іванівна.

ШКРУМ А.І., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Я перепрошую, але до цієї поправки відхиленими є мої поправки 665, 676. Пане Голово, подивіться, будь ласка. Тобто я хотіла би почати з поправки 665.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 665. Шкрум. Будь ласка.

ШКРУМ А.І. Дуже дякую. Я скористаюся цією можливістю, щоб пояснити взагалі логіку моїх поправок, яких небагато, але вони всі стосуються одного болючого питання — права місцевого самоврядування та місцевих громад на погодження (непогодження) щодо азартних ігор та регулювання азартних ігор на їх території. Я дуже мало розуміюся на азартних іграх, ніколи не була в казино, не грала в автомати, але непогано розуміюся на місцевому самоврядуванні, на його правах, і змушена була вивчити вже міжнародний досвід, як регулюють питання азартних ігор конкретні країни. Наприклад, в США конкретні штати, конкретні громади мають переважне право дозволяти чи забороняти на своїй території азартні ігри. І така логіка всіх моїх поправок.

Мені дуже хотілося б, щоб голос місцевого самоврядування і комітету з питань місцевого самоврядування також був почутий під час розгляду такого питання, яке дуже сильно впливатиме на місцеві громади і місцеве самоврядування. Прошу підтримати поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 665 народного депутата Шкрум. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 69.

Рішення не прийнято.

Поправка 676. Альоно Іванівно, будь ласка, вам слово.

ШКРУМ А.І. Дякую. Поправка 676. Колеги, та сама історія. У більшості країн світу, де навіть потенційно дозволяються азартні ігри і казино, місцеве самоврядування та самі громади можуть вирішувати, чи готові вони дозволити це на своїй території. Логіка моїх поправок полягає в тому, щоб сама громада — ми ж говоримо про децентралізацію — могла приймати рішення про заборону або відкриття казино на своїй території. Я кажу про можливість громад самостійно приймати рішення про заборону на рік або на три роки проведення азартних ігор і відкриття казино на своїй території або дозволити це, як це, може бути в Одеській, Миколаївській, Закарпатській областях, на Прикарпатті, бо їм потрібні гроші, які надходитимуть до бюджету від азартних ігор. І тоді ми будемо мати українську Неваду, український Лас-Вегас або українське Батумі. На сьогодні в законопроекті абсолютно немає прав місцевого самоврядування на дозвіл чи заборону азартних ігор на своїй території. Тому прошу підтримати мою поправку 676.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 676. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 77$.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 827. Шкрум.

ШКРУМ А.І. Фракція «Батьківщина». Колеги, абсолютно та сама поправка. Дозвольте місцевому самоврядуванню і громадам самим вирішувати мати їм азартні ігри на своїй території чи ні. Тому що всі гроші концентруватимуться з цього бізнесу в Києві, а місцеве самоврядування отримуватиме проблеми, покалічені долі людей, потенційну злочинність і все інше.

Тому я пропоную разом з Реєстром самообмежених осіб встановити і Реєстр територіальних громад, на території яких діяльність із організації та проведення азартних ігор ϵ обмеженою або забороненою відповідно до рішень органів місцевого самоврядування.

Колеги, Президент говорить про децентралізацію, комітет сьогодні розглядатиме проект постанови щодо районів та завершення децентралізації, але справжня децентралізація — довірити болючі і непрості рішення місцевому самоврядуванню. Я абсолютно переконана, що місцеве самоврядування саме має вирішувати дозволяти чи забороняти азартні ігри на своїй території, і це право в нього має бути. Не забирайте це право в Київ, ви отримаєте велике обурення людей.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 827. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 83.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 905. Шкрум.

ШКРУМ А.І. Дякую. Поправки, які я зараз проговорюю, подані мною у співавторстві з Ольгою Бєльковою, що працювала в профільному Комітеті з питань фінансів, податкової та митної політики. Вона нещодавно склала мандат, але ви її добре пам'ятаєте і пам'ятаєте особисту історію Олі Бєлькової, яку вона розповідала нам тут, з трибуни, і неможливо було до неї не дослухатися, про те, як фактично руйнуються долі людей такими законодавчими ініціативами. Якщо ми вже й говоримо про легалізацію азартних ігор, то говорити про це можна виключно з тими обмеженнями, які є в США, Грузії, країнах Європейського Союзу, країнах Європи, де надається право окремим і регіонам, і штатам, і громадам, і ОТГ приймати рішення, чи готові вони на своїй території мати казино, дозволити в тризіркових готелях мати або не мати зали для азартних ігор. Таке рішення має бути і в нас. Тому прошу цю свою поправку підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 905. Комітет її не підтримав. Прошу голосувати та визначатися.

(3a) - 81.

Рішення не прийнято.

Поправка 941. Шкрум.

ШКРУМ А.І. Моя поправка 941 стосується державного нагляду за ринком азартних ігор. Ми всі прекрасно розуміємо, якщо не встановимо запобіжники з таких болючих питань, то отримаємо абсолютно неконтрольований, вседозволений, без нагляду і контролю ринок азартних ігор. Одним із таких запобіжників може бути створення ринку азартних ігор на окремій території. На жаль, комітет цю історію відхилив. Хоча, наприклад, в Грузії Батумі розвивається за рахунок цього. Але це лише в Батумі, а не в кожному маленькому містечку, селищі Грузії.

Інше обмеження, яке пропоную я, пані Ольга Бєлькова, впевнена, підтримують і члени Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування щодо того, що самі місцеві громади повинні мати право забороняти або дозволяти азартні ігри на власній території на один, два або три роки. Також має бути реєстр територій, на яких не дозволяється відкриття казино та залів азартних ігор.

Ця поправка стосується державного контролю. Прошу її підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 941. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 87.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 998.

ШКРУМ А.І. Дякую. Колеги, поправка 998 ϵ однією із ключових поправок, яких, як я вже сказала, у мене не так багато. Тут я пропоную доповнити законопроект статтею 11^1 «Про участь органів місцевого самоврядування в регулюванні діяльності з організації та проведення азартних ігор». Це правильна філософія, коли ми, говорячи про децентралізацію, віддаємо на місця гроші, податки, повноваження, а не лише повноваження і не даємо жодних прав. Упевнена, цей міжнародний досвід, який ϵ і в США, і в інших країнах, має бути в цьому законопроекті.

Колеги, я прошу підтримати право об'єднаних територіальних громад, сільських, селищних, міських рад приймати рішення про повну заборону на здійснення та діяльність організації проведення азартних ігор на їх відповідній території строком, наприклад, один рік. Вони набагато ближче знаходяться до людей, розуміють, яка ситуація в їх селі, селищі, об'єднаній територіальній громаді, хто гратиме, які ризики це несе. Вони мають приймати таке рішення. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 998. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 91.

Рішення не прийнято.

Поправка 1251.

ШКРУМ А.І. Дякую. Колеги, ми всі прекрасно розуміємо, наскільки болючою є ця дискусія. Ми всі пам'ятаємо, як Юлія Володимирівна Тимошенко, будучи Прем'єр-міністром, закривала азартні ігри, казино, «одноруких бандитів», і чому вона це робила. Я не думаю, що хтось у цьому залі хоче повернення до тих страшних ситуацій і трагічних наслідків. Тому тут непоганим варіантом міг би бути закон з нормами про суттєві обмеження на здійснення азартних ігор, про право громад вирішувати, чи хочуть вони на своїй території мати азартні ігри, про дозвіл робити це лише в окремих районах. На жаль, профільний комітет, Президент до цього абсолютно не дослухалися, Верховна Рада також не дослухається. Колеги, ми отримаємо абсолютно катастрофічну ситуацію, з якою розбиратися нам доведеться ще багато-багато років і набагато важче ніж зараз. Тому я все-таки закликаю дуже відверто поговорити про це, подумати і прийняти ті правильні поправки, які є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1251. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 92$.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Остання поправка Альони Іванівни – 3460.

ШКРУМ А.І. Дякую за надану мені можливість озвучити хоч трохи позицію органів місцевого самоврядування, громад, людей, що проживають на всій території України, які звернулися до фракції «Батьківщина», до мене особисто, до Юлії Володимирівни Тимошенко з проханням, дуже просили принаймні дати їм право самим визначати, чи хочуть вони мати азартні ігри на своїй території, у своїй громаді, селі, місті, селищі, чи не хочуть. Можливо, будуть такі громади, які бачать у цьому потребу і захочуть це робити. Наприклад, громади Одеської або Миколаївської областей захочуть мати казино, проводити азартні ігри, і це буде такий український Лас-Вегас. Але точно таке право має бути не в нас, не в Президента Зеленського, а в органів місцевого самоврядування.

Колеги, я наполягатиму на тому, щоб навіть після прийняття цього законопроекту, хоча, сподіваюся, цього не станеться, ми врегулювали питання з органами місцевого самоврядування, а саме внесли зміни до законів про азартні ігри і місцеве самоврядування, з тим щоб дати їм це право. Децентралізація — це можливість віддавати такі рішення на місця, а не забирати в них гроші і повноваження, а віддавати лише обов'язки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3460. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 97$.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поляков ϵ ?

Увімкніть мікрофон Антона Едуардовича Полякова. Будь ласка, 3 хвилини.

ПОЛЯКОВ А.Е. Друзі, хочу просто висловити свою позицію щодо цього законопроєкту. Насправді ми розуміємо, що гральний бізнес працює і тисячі казино та підпільних залів гральних автоматів працюють. Але ці кошти йдуть найчастіше комусь у кишені, за деякими фактами іноді переправляються до країни-агресора. Але ж ми розуміємо, що прийняти треба такий закон, щоб він, дійсно, працював. Ми мали час і змогу зробити його якомога кращим. Ще 1,5 року тому, під час президентської кампанії, Володимир Зеленський неодноразово піднімав це питання. Рік тому ми це питання піднімали у Трускавці. Вважаю, що за 1,5 року ми могли розробити, дійсно, правильний законопроєкт.

У цьому залі сидить дуже багато депутатів, які подавали гарні поправки стосовно роботи гральних розважальних закладів в Інтернеті і щодо п'ятизіркових обіцяних готелів. Але наразі ми бачимо, що редакція, яка буде прийнята, я так думаю, сьогодні, передбачає просто перехід у правове поле тих всіх закладів, які зараз працюють у темну. Тобто насправді це не якась реформа чи покращення. Контроль не покращиться, бо ми розуміємо, якщо на кожній вулиці буде гральний заклад, ніякі правоохоронні органи не зможуть контролювати ці заклади, а звідси виходить, що й надходження до бюджету ми також не зможемо добре контролювати.

Тому в мене ϵ запитання до цього законопроекту. Чому більшість гарних поправок не була врахована? Чи не присутній тут лобізм? Звісно, я буду утримуватися від прийняття законопроекту в такій остаточній редакції.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колтунович Олександр Сергійович. Скільки ви просили часу? Одну хвилину? Я правильно розумію, у вас чотири поправки?

Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Вельмишановний Дмитре Олександровичу, ситуація така. Із восьми моїх поправок чотири — враховані частково. Оскільки я наполягаю на тому, щоб вони були враховані в повному обсязі, то змушений наполягати на їх голосуванні. Тому загалом виходить вісім поправок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А скільки часу ви хочете?

КОЛТУНОВИЧ О.С. На кожну поправку по 1 хвилині.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Поправка 1849.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановні народні депутати України! Концептуально внесення поправок до даного проекту закону, безумовно, стосувалося того, щоб все-таки, зважаючи на міжнародний досвід, врахувати так звані гральні зони, які не стосуватимуться тих населених пунктів, де ϵ безпосередня можливість доступу і до шкіл, і до інших об'єктів інфраструктури.

Як показує зарубіжний досвід, з метою стимулювання депресивних територій ϵ необхідність у створенні таких відповідних зон. В іншому випадку, пропонується все-таки не застосовувати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1849. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 75.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2087. Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний пане Голово! Поправки, які подавалися, стосуються й того, щоб кошти від виграшів йшли не лише на напрями, запропоновані проектом закону, а й у тому числі на наукову діяльність. Я розумію, що вноситимуться зміни до Бюджетного кодексу щодо створення спеціального фонду. З цієї точки зору ми й наполягаємо паритетно 25 відсотків фінансувати на наукову діяльність в Україні, в тому числі з виграшів.

Нас цікавить думка комітету, чи бачить він механізми подальшого фінансування таких проектів, і як це відбуватиметься. Тому що ε поправки, які враховані частково, але ми не розуміємо механізму застосовування. Які фонди поповнюватимуться: підтримки проектів чи інноваційної діяльності, чи комерціалізації інноваційних розробок і таке інше. Прошу дати відповідь.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2087. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 77.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2248.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Пане Голово, я зайшов на сайт і дивлюся таблицю до другого читання. Ми пропустили поправки 1077, 1106, які, як зазначає комітет, враховані по суті в прикінцевих положеннях. Ми хочемо, щоб представник комітету дав пояснення щодо цього, бо відповіді не було і ми не розуміємо ставити їх на голосування чи ні.

Пане Голово, щодо поправки 1106, в якій йдеться про фінансову підтримку (фінансування та/або до фінансування) науково-дослідних проектів та програм. Комітет пише, що поправку враховано по суті в прикінцевих положеннях. Я поставив запитання представнику комітету, бо ми не розуміємо, яким чином працюватиме механізм фінансування, дофінансування науково-дослідних проектів. Про це я сказав і в попередній поправці. Ми хочемо почути відповідь щодо цього.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

МАРУСЯК О.Р. Ці поправки врахували по суті в прикінцевих положеннях. Окремо про фінансування наукових проектів там нема ϵ , але ϵ фінансування

на науку, освіту, медицину, спорт і культуру. Подивіться в кінці законопроекту, в прикінцевих положеннях, в правій колонці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2242. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати. Ті поправки, які ви згадали, буде окремо.

(3a) - 73.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 3487. Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Я обов'язково хочу звернути увагу на поправку 2242, яку щойно голосували. У поправці пропонується вважати територією спеціальної гральної зони для розташування залів гральних автоматів території будівель, в яких розташовані готелі категорії «п'ять зірок» (це головний концепт, і це стратегічна лінія), що розміщуються у спеціальних територіально відокремлених гральних зонах. Ось, де мають знаходитися відповідні об'єкти, і чому ми на цьому наголошуємо.

Усі знають Лас-Вегас, Алтай, досвід європейських країн. Ми бачимо, що стимулювання саме депресивних територій для України могло б стати драйвером. Ми розуміємо, що відсутність структурних економічних реформ від монобільшості і нинішнього Кабінету Міністрів в цілому буксує зростання країни. Якщо ви вже йдете на цей крок, зробіть спеціальні гральні зони, які зможуть стимулювати розвиток регіонів. Ми наполягаємо на застосуванні норми цієї поправки. Ну, і, звичайно, нас цікавить думка комітету, чому вони проти гральних зон.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3487. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 73.

Рішення не прийнято.

Олександре Сергійовичу, ви наполягаєте на поправці 1077?

Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Звичайно наполягаю, тому що ми говорили про поправку щодо фонду підтримки науки, медицини, культури і спорту, яку враховано по суті. Я намагався сказати, але часу не вистачило, що має бути внесення змін до Бюджетного кодексу, де це буде визначено. Я пропонував 25 відсотків. Тобто щоб ми не розмилювали ці кошти. Якщо у вас є освіта, культура, медицина, наука, то по 25 відсотків кожен сегмент має отримувати. І з цієї точки зору намагаємося зрозуміти, якими іншими підзаконними актами ви будете це врегульовувати. А найголовніше — це отримати цільове фінансування відповідних

інноваційно-інвестиційних проектів, щоб сприяти розвитку наукової і науковотехнічної діяльності в Україні. Якщо можна, давайте обговоримо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправку 1077 комітет врахував по суті (*Шум у залі*). Відхилити? Залишити пропозицію комітету? Добре.

Ставлю на голосування поправку 1077. Прошу визначатися та голосувати. «За» — 79.

Рішення не прийнято.

Поправка 1106. Така сама ситуація. Ви наполягаєте?

КОЛТУНОВИЧ О.С. Наполягаю. Але нас цікавить, яким саме чином відбуватиметься фінансування виробництва інноваційної продукції 5 та 6 технологічних укладів, трансфер технологій, сприяння розвитку інноваційної інфраструктури. Як профільний комітет здійснюватиме відповідну сегментацію даних технологічних рішень і проектів, щоб їх фінансувати. Ось з цієї точки зору і виникає подив формулювання — враховано по суті в прикінцевих положеннях. Тому що, на наш погляд, це більше схоже на відписку, а не на те, що надсучасні технологічні проекти фінансуватимуться в Україні. Ми за це переживаємо, тому й важлива думка профільного комітету.

Дякую за відповідь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не можемо представити позицію комітету. Олександре Сергійовичу, комітет не підтримує позиції вашого комітету, залишаємо поправку в тій редакції.

Ставлю на голосування вашу пропозицію, і подивимося, як вирішить зал. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 78$.

Рішення не прийнято.

Поправка 1117.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний Дмитре Олександровичу. Ситуація така. У своїй поправці я пропоную внести зміни до Бюджетного кодексу щодо створення фонду підтримки науки, медицини, культури та спорту, і саме 25 відсотків фонду спрямовувати на фінансову підтримку (фінансування та/або дофінансування) науково-дослідних проектів програм, спрямованих на ефективне відтворення науково-технічного потенціалу, розвиток пріоритетних напрямів інноваційної діяльності, забезпечення впровадження сучасних екологічно чистих, ресурсозберігаючих технологій, виробництво та реалізацію інноваційної продукції 5 та 6 технологічних укладів, трансфер технологій, сприяння розвитку інноваційної інфраструктури і таке інше. І ось ви розумієте абсурд у врахуванні цієї поправки по суті в прикінцевих положеннях. Це дуже складна об'ємна поправка. І ви абсолютно правильно ставите питання щодо голосування. Бо згідно з Регламентом, якщо враховано, ставимо на підтвердження, якщо не враховано — на голосування. У даному разі виходить, що змушені ставити ці поправки просто на голосування, тому що немає позиції комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію Олександра Сергійовича Колтуновича з урахуванням тих зауважень, які були щойно зазначені. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 81.

Рішення не прийнято.

Олександре Сергійовичу, на жаль, ваша пропозиція не була підтримана. Залишається редакція, відображена в таблиці.

Поправка 1824.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, вельмишановний Дмитре Олександровичу. Тепер стосовно стратегічних речей, які були сказані сьогодні і вчора, озвучені в повній мірі нашою колегою Наталією Королевською. Наша фракція, безумовно, проголосує проти проекту Закону «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор». На наш погляд, абсолютно неправильним є той курс, який сьогодні пропонується. Стимулювання економічного зростання за рахунок грального бізнесу і ті 4 мільярди гривень, про які йшлося, будуть вимиті з кишень пересічних громадян України. Добре це чи погано? Безумовно, це погано, тому що це зло для українських сімей і в соціальному аспекті ми отримаємо значні соціальні потрясіння. Але це вже окрема історія.

З економічної точки зору ми розуміємо, що це не стимулюватиме залучення прямих іноземних інвестицій, не стимулюватиме створення нової навіть туристичної інфраструктури готельного бізнесу і таке інше. На жаль, ці концептуальні речі не були почуті. Ми не будемо підтримувати даний проект закону.

Я дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставити вашу пропозицію на голосування чи можемо не витрачати час? Добре.

Ставлю на голосування пропозицію, яка щойно була озвучена Олександром Сергійовичем Колтуновичем щодо поправки 1824. Комітет пропонує її залишити в тій редакції, яка була зазначена. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 80.

Рішення не прийнято.

На жаль, і ця поправка не знайшла підтримки.

Крулько. Наполягаєте? Наполягає.

Поправка 260.

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Насамперед я хотів би сказати, що законопроект, який

пропонується стосовно легалізації азартних ігор, ϵ абсолютно неприйнятний. Цей законопроект фактично поверне Україну в той хаос, коли українські громадяни останнє виноситимуть зі своїх будинків, знову порушуватимуться права неповнолітніх дітей, які матимуть можливість у цих залах програвати те, що вони виноситимуть зі своїх будинків.

Поправкою 260 я пропоную хоч якось привести цей законопроект у відповідність до Закону «Про ліцензування видів господарської діяльності», бо законопроектом плодиться ще й величезна плутанина з усією іншою законодавчою базою. Тому пропоную підтримати поправку 260.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 260 народного депутата Крулька. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 78.

Рішення не прийнято.

Поправка 293.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, подивіться, що пропонує комітет конкретною нормою, яку я пропоную змінити. Законопроєктом передбачається, що лотерейний білет миттєвої лотереї може бути електронної форми. А це означає, що під таку електронну форму маскуватимуться інші види азартних ігор, наприклад, гральні автомати під лотомати. Тому пропоную виключити таку форму.

Зверніть увагу, що всі нелегальні гральні зали, які досі кришуються правоохоронними органами, це всі ті гральні зали, які працювали під виглядом так званих лотерей.

Ми пропонуємо цей законопроект відхилити і піти тим рішенням, яке було правильно прийнято урядом Юлії Тимошенко, коли були закриті фактично всі азартні ігри і люди могли хоч трохи зберігати свої статки вдома, а не програвати останнє, що заробляли.

Прошу підтримати мою поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 293 народного депутата Крулька. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 84$.

Рішення не прийнято.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 596 народного депутата Івана Івановича Крулька. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І. Поправка 595. Фракція «Батьківщина». У цій поправці ми пропонуємо виключити можливість суб'єктів господарювання — нерезидентів України, які мають іноземну ліцензію здійснювати діяльність у сфері азартних ігор. Мало того, що вся ця чума і вакханалія плануються бути легалізованими в Україні, так ще пропонують, щоб ті, хто мають іноземні ліцензії, могли тут працювати і не купляти ліцензії в Україні. Тобто ми пропонуємо виключити можливість суб'єктам господарювання — нерезидентам здійснювати таку азартну діяльність в Україні.

А взагалі, шановні колеги, особливо монобільшості, ще не пізно одуматися. Подумайте, що ви зараз робите. Ви хочете, щоби практично в кожному готелі були відкриті гральні автомати і знову відбувалося те, що вдалося зупинити в 2009 році. Одумайтеся і зупиніть розгляд цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 596 народного депутата Крулька. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 88.

Рішення не прийнято.

Поправка 708. Народний депутат Крулько Іван Іванович. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І. Ви пропустили поправку 684.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправку 684 враховано по суті.

КРУЛЬКО І.І. Поправка 708. Державні колегіальні органи за своєю природою є органами виконавчої влади, основне функціональне призначення яких полягає у виконанні Конституції та законів України. Тому їх не варто спеціально виокремлювати. Порядок створення і діяльність комісії мають бути передбачені і відбуватися за принципами, передбаченими частиною першою статті 116 Конституції України та Законом України «Про центральні органи виконавчої влади». Тому доцільніше функції з ліцензування покласти на Кабінет Міністрів.

Давайте, приймаючи цей, абсолютно безглуздий, законопроект, який має бути відхилений, хоча б не створювати і не плодити додаткові органи, додаткових чиновників, які лише наживатимуться корупційним шляхом на сфері азартних ігор. Пропонуємо підтримати поправку і відхилити законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 708 народного депутата Крулька. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 81.

Рішення не прийнято.

Поправка 719. Народний депутат Крулько. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І. Ця поправка, яку я пропоную підтримати, правда, мало хто слухає в цьому сесійному залі, бо вже все визначено, за все заплачено і проплачено, стосується того, щоб саме Міністерство фінансів виконувало функції органу, який надаватиме ліцензії.

Шановні колеги, чому ви так поспішаєте з цим законопроектом? Хіба це нормально, що за тиждень, коли повінь на Західній Україні наробила стільки лиха, парламент не прийняв жодного рішення щодо цього? Натомість, ми вже другий день убиваємо на це безглуздя, яке нічим добрим не позначиться ні на Україні, ні на державному бюджеті, ні на добробуті українських громадян. Цей законопроект проти українців, їхнього добробуту, їхніх статків. Давайте відхилимо його і допоможемо західним регіонам, які постраждали від повеней.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 719 народного депутата Крулька. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 83.

Рішення не прийнято.

Поправка 725 народного депутата Крулька.

КРУЛЬКО І.І. Ця поправка, як і дві попередні, системно пов'язані з функціями Міністерства фінансів, як того органу, який повинен видавати ліцензії на здійснення азартних ігор.

Але зараз я ще раз хочу звернутися до президії Верховної Ради України. Давайте зупинимо розгляд цього законопроекту і всією залою, а тут є достатня кількість народних депутатів, приймемо законопроект, зареєстрований фракцією «Батьківщина», щодо ситуації з повенями на Західній Україні, спрямуємо в ті області 20 мільярдів на відновлення інфраструктури, дамо допомогу людям, які постраждали від повеней. З цим не можна чекати! Люди там щодня знаходяться в надзвичайно критичній ситуації, а ми, завдяки монобільшості, ще приймемо закон, щоб вони пішли і останнє, що мають, програли в автоматах. Хіба це нормально, хіба це по-людськи?

Пропонуємо зупинити розгляд цього законопроекту і прийняти закони, які потрібні сьогодні країні і людям.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 725. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 81.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 741.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Нам продовжують розповідати про легалізацію азартних ігор, бо все одно вони проводяться, діяльність здійснюється в Україні. Тоді в мене виникає запитання. Маючи монобільшість, контроль над всіма гілками влади, над всіма правоохоронними органами, чим займаються правоохоронні органи, що незважаючи на те, що азартні ігри заборонені, ця діяльність продовжує відбуватися в Україні? Можливо, проблема не в тому, що треба щось легалізовувати, а в тому, що правоохоронні органи мусять виконувати свою функцію, свою роботу?

Прийняті закони мають реалізовуватися на практиці. Повірте, законопроект у тій редакції, в якій пропонується його прийняти в другому читанні, призведе знову до повного відкриття гральних залів по всій Україні, призведе до руйнування сім'ї, збільшуватиметься кількість суїцидів через програні гроші в цих азартних іграх.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 741. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 78.

Рішення не прийнято.

Поправка 923.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Ось поруч зі мною народний депутат Сергій Євтушок, який вчора прийняв присягу, в його рідному місті Сарни на Рівненщині кілька місяців тому 14-річний хлопець здійснив самогубство через те, що програвся в нелегальних залах гральних автоматів. І ви хочете, щоб ці всі самогубства й далі відбувалися, але вже в легальних залах. Куди ви ведете країну? Чому саме зараз приймаємо цей законопроект, коли є велика кількість питань соціального характеру (повені на Західній Україні, низькі пенсії, заробітні плати), які треба вирішувати? Треба все відкласти, відкинути, не розглядати законопроекту, який не є першочерговим і нічого доброго, крім зла, не принесе Україні. Давайте не приймати цього проекту закону, зупинимо суїциди, які на цьому тлі відбуваються в Україні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 923. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 82.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 928.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, послухайте уважно про що ця поправка. Поправка стосується уповноваженого органу, який здійснюватиме державний нагляд за ринком азартних ігор. Однак перелік прав не є вичерпним, і це може призвести до серйозних зловживань суб'єктами. Мало

того, що цей, абсолютно непотрібний у цих умовах, законопроект для України приймається, так ще й створюються органи, які зловживатимуть своїми правами, збільшуватимуться корупціогенні фактори, збільшуватиметься відмивання коштів через азартні ігри. Наша тимчасова слідча комісія працює над тим, щоб повернути доходи до державного бюджету, а зараз створюються легальні «лавочки» для того, щоб відмивати кошти, які отримуватимуться брудним шляхом. Подумайте, куди ми ведемо країну цим законопроектом. Його треба відхиляти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

МАРУСЯК О.Р. Поправку відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 928. Комітет її не підтримує. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 80$.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 930.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Пропонується доповнити перелік прав уповноваженого органу та привести у відповідність до Закону «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності». Я вас закликаю не плодити додаткові органи, не дублювати функції органів державної влади, які вже визначені іншими базовими законами. Давайте, врештірешт, ще раз подумаємо всім залом, а чи потрібен сьогодні Україні такий закон. У бюджеті на цій рік задекларовані лише 4 мільярди! Та лише місяць роботи податкових органів без схем і «скруток», і буде вам 4 мільярди гривень у місяць. А ви хочете за рік їх забрати, кинувши Україну в цю вакханалію, коли українські громадяни програють мінімум 40 мільярдів. Ось про що цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 930. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 83.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 1177.

КРУЛЬКО І.І. Шановні колеги! Ця поправка стосується того, хто може бути організатором цих азартних ігор, цієї вакханалії. Я пропоную, щоб це були виключно резиденти України. Давайте хоча б не будемо розкривати всі можливості для того, щоб до України полізли з усіх сторін, у тому числі з країниагресора або пов'язані з нею компанії, які забиратимуть в України останнє і вивозитимуть все за кордон. Давайте не перетворювати Україну на плацдарм, звідки просто роками викачуються кошти. Давайте, врешті-решт, одумаємося і відхилимо цей законопроект, зробимо жорстку заборону на азартні ігри, як це

зробив уряд Юлії Тимошенко в 2009 році, що було єдиним правильним рішенням для України, за яке подякували мільйони українців.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1177. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 80$.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 1637.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Ця поправка стосується використання доменів. Принциповим рішенням «Батьківщини» передбачено, щоб ніяких азартних ігор в мережі Інтернет не відбувалося. На сьогодні це абсолютно тіньова схема, яка вимиває кошти з українського бюджету, дозволяє легалізовувати тіньові капітали, дає можливість награбоване вивозити за кордон, дає можливість тим, які хочуть легалізувати свої незаконні статки через різного роду лотереї, азартні ігри, це робити. Зараз ця вся річ може бути кримінально-переслідуваною, а після прийняття цього законопроекту, це все буде легальним. Подумайте, скільки корупціонерів отримають можливість легалізувати свої незаконні статки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1637. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 84.

Рішення не прийнято.

Поправка 1774.

КРУЛЬКО І.І. Шановні колеги! Ну, подивіться на черговий приклад того, що відбувається в цьому законопроекті. Є базовий Закон «Про рекламу», яким визначається здійснення рекламної діяльності. Хочу спитати в авторів: для чого це дублювати в цьому законопроекті, фактично створювати двочитання того, що стосується рекламної діяльності? Не треба робити дублювання в різних нормативно-правових актах. Я пропоную підтримати мою поправку 1774, яка є надзвичайно важливою, унеможливлює будь-які дублювання.

Але водночає ми вважаємо, що законопроект про азартні ігри зараз категорично не може бути предметом розгляду. Його треба відкликати і розглядати тоді, коли на це буде відповідний час. Зараз ϵ інші питання, які потребують негайного реагування Верховною Радою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1774. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 84.

Рішення не прийнято.

Поправка 1798.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, я хотів би сказати про те, що обіцялося, коли говорили про легалізацію азартних ігор. Казали, що йтиметься виключно про п'ятизіркові готелі. А в цьому законопроекті пропонується проведення азартних ігор в усіх готелях, починаючи від тризіркових, а це, по суті, може бути будь-яка халабуда, в будь-якому місці, а також в окремих будівлях. Фактично легалізуються всі ларьки, де здійснюватиметься азартна діяльність. Тобто зробили все до навпаки, що обіцяли.

Ми виступаємо категорично проти того, щоб здійснювалася така діяльність у будь-яких готелях на території України. Це не той шлях, який Україна повинна обирати, це відкривається доступ будь-якому громадянину, навіть неповнолітньому, до азартних ігор.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

МАРУСЯК О.Р. Іване Івановичу, насправді все не так. У проекті закону не так це все викладено. В Україні близько 380 готелів, які взагалі мають зірковість. Із них п'ятизіркових, де можуть розташовуватися зали гральних автоматів або казино, не більше 10. Тому, коли ми вивчили всю географію цих готелів, прийняли рішення, то три- і чотиризіркові готелі також можна включити до цього переліку.

Щодо залів гральних автоматів в окремих будівлях, то їх гарантовано не буде. У законопроєкті так і прописано, що ніде не може бути грального закладу, крім три-, чотири-, п'ятизіркових готелів.

Поправку відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1798. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 82$.

Рішення не прийнято.

Поправка 1901.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Щойно доповідач з трибуни сказав, що в нас є близько 10 п'ятизіркових готелів. Якщо ви прийняли для себе рішення, непотрібне для України, про те, щоб легалізувати гральний бізнес, то, почніть хоча би з цих 10 готелів, подивіться, як працює ця історія, наведіть порядок на ринку, зупиніть діяльність всіх незаконних залів гральних автоматів, приберіть кришування з боку правоохоронних органів і бандитів, тоді далі вестимете цю дискусію. Вам що, 10 готелів мало для того, щоб ті, хто має надлишок і дуже хоче щось програти, могли це там зробити?

Тому, якщо вже й приймати такий закон, досить було обмежитися п'ятизірковими готелями. А те, що до другого читання з'явилися три- і чотиризіркові готелі, це можливість відкриття гральних залів будь-де. Я ще раз хочу вам сказати, і ви побачите...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1901. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 81.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2075.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Я хочу сказати, що звичайні українські люди, які не мають за що сьогодні прожити і протягнути місяць, категорично проти прийняття цього законопроекту, бо чудово розуміють, чим це закінчиться. І коли ми говоримо про зірковість готелів, ми побачимо, як після прийняття цього шкідливого проекту закону, як гриби після дощу, почнуть з'являтися три-, чотиризіркові готелі, і не тому, що побудують нові, а тому, що ті готелі, які не мають зірковості зовсім, заради гральних автоматів таку зірковість отримуватимуть. А це чергова корупційна «кормушка» для органу, який даватиме цю зірковість, бо її даватимуть за гроші, адже знають, що це під казино та азартні ігри.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2075. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 81$.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2114.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Ідеться про букмекерські пункти, які передбачаються цим законопроектом. Я пропоную, щоб букмекерські пункти розміщувалися не ближче ніж за 1000 метрів до спеціалізованих державних дитячих розважальних центрів. Тобто ϵ абсолютно неприйнятним, коли поблизу дитячих майданчиків, розважальних центрів знаходитимуться букмекерські пункти, де здійснюватиметься азартна діяльність. Прошу підтримати мою поправку, якою категорично забороняється робити ці речі.

Проте я ще раз звертаю увагу, що цей законопроект має бути відхилений парламентом, фракція «Батьківщина» не дасть жодного голосу за нього.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2114. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 94$.

Рішення не прийнято.

Поправка 2297.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Ідеться про відстань розміщення залів гральних автоматів від закладів освіти. Нормою законопроекту, прийнятою в першому читанні, пропонується, що від закладів освіти гральні автомати можуть розміщуватися не ближче 500 метрів. Я вважаю абсолютно неприйнятним те, коли дитина зі школи зможе бігати за 500 метрів до залів гральних автоматів і програвати там те, що, можливо, десь взяла у своєї родини. Взагалі має бути

чітка заборона стосовно того, хто може бути в залах гральних автоматів. Те, що прописано в законопроекті, створює можливості, щоби неповнолітні особи могли такими залами користуватися. Ніхто цього жодним чином не контролюватиме. «Батьківщина» не підтримує таких норм законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2297. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 92$.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2360.

КРУЛЬКО І.І. Поправка 2360. Подивіться, що написано в законопроекті: на території України може бути розміщено 40 тисяч гральних автоматів. Сорок тисяч! Ви уявляєте цю кількість, яка в цілодобовому режимі нон-стоп працюватиме в Україні?! З метою зменшення негативного впливу азартних ігор в Україні, навіть, якщо вже цей законопроект і буде прийнятий, проти чого категорично ми виступаємо, пропонуємо зменшити в рази кількість гральних автоматів, яка може бути на території України.

Ви уявіть, що відбувається з людьми, які другу добу слухають і дивляться канал «Рада», який показує сесійний зал, де лунають слова «однорукі бандити», «покер», «казино». У них волосся дибки стає від того, чим займається парламент тоді, коли людям немає за що хліба купити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2360. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 92$.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2430.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Ідеться про банківську гарантію організаторів азартних ігор. Ми пропонуємо, щоб законом були встановлені дуже чіткі запобіжники, щоб кількість організаторів азартних ігор була мінімізована. Поверніться до пропозиції «Батьківщини». Якщо вже робите ці казино, то нехай вони будуть лише в п'ятизіркових готелях, хоча і це є абсолютно неприйнятним для України. Не плодіть тисячу залів із 40 тисячами гральних автоматів, як пропонується. Яку ми залишимо країну своїм нащадкам? Країну, яка буде більше схожа на азартний гральний зал аніж на нормальну європейську державу? «Батьківщина» пропонує відхилили цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2430. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 88$.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2497.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Знову ми повертаємося до миттєвих лотерей, які, по суті, стали прикриттям для того, щоб у нелегальному режимі працювали зали гральних автоматів, що стали причиною суїцидів, розпаду українських родин, стали причиною того, що українські заробітчани місяцями заробляють гроші за кордоном, а потім за тиждень їх програють у залах гральних автоматів.

Цією поправкою ми пропонуємо, щоб лотереї мали виключно матеріальну форму, ніякої електронної форми, тому що це, по суті, легалізація незаконних залів гральних автоматів. Не робіть цієї дурниці, не робіть цього злочину над українським народом! Люди все бачать, вони не пробачать прийняття такого закону, який їм нічого доброго не принесе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2497. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 78.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2525.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Де можна розповсюджувати лотереї? Діючим законом дозволяється їх розповсюджувати поблизу дитячих розважальних центрів. Ми пропонуємо, щоб такі лотереї не розповсюджувалися ближче ніж за 1000 метрів до таких дитячих майданчиків. Давайте створювати таку нормативно-правову базу, яка не дозволить втягувати в цю азартну гру, в цю вакханалію, українських дітей, українські родини, привчати їх до цього. Давайте ростити і гуртувати здорову націю.

Проте зараз краще ми розглядали б не цей законопроект, а ті законопроекти, які спрямовані на підвищення допомоги при народженні дитини, допомоги одиноким матерям, підтримували українські родини, а не руйнували їх.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2525. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 74$.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2714.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Знову про той самий покер, який уже сьогодні пропонували вилучити, бо він є спортивною грою. Це є азартна гра, яка не може розповсюджуватися в Україні так, як пропонується цим законопроектом. Більше того, ми вважаємо, що гра в покер не може проводитися в приміщеннях, розташованих за 100 метрів до дитячих розважальних центрів. Ми пропонуємо замінити 100 метрів на 1000 метрів, щоб не було можливості в безпосередній близькості до дитячих розважальних центрів здійснювати азартну діяльність, яка забиратиме в українських громадян кошти, які вони так важко заробляють. Прошу підтримати цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2714. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 75.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2895.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Поправка стосується приведення у відповідність цього непотрібного законопроекту до Закону «Про ліцензування видів господарської діяльності». Я ще раз звертаю увагу, що цей законопроект є неприйнятний як по суті, так і з точки зору того, яким чином він кореспондується з іншими нормативно-правовими актами, законодавчою базою. Тому я пропоную підтримати цю поправку.

Водночас я звертаюся до колег з усіх фракцій, які знаходяться в сесійному залі, давайте не будемо легалізовувати цю лудоманію. Давайте не будемо вводити Україну в ті темні часи, коли українці програвали останнє. Давайте згадаємо, що Україна може бути вільною від азартних ігор, що було абсолютно правильно зроблено Юлією Тимошенко під час її прем'єрства. Це єдиний вихід, який убереже українців від того, щоб вони програвали останнє.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2895, яку комітет не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 74.

Рішення не прийнято.

Поправка 2958.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Хочу звернути вашу увагу на норму щодо вартості ліцензій. У своїх поправках я пропоную значно збільшити вартість ліцензії, щоб не допускати недобросовісних суб'єктів до цього ринку. Кількість суб'єктів має бути жорстко обмежена виключно п'ятизірковими готелями. Ця діяльність не може розповсюджуватися по всій Україні, як пропонується законопроектом. Я прошу сесійну залу прийняти жорсткі норми, які не допустять розповсюдження азартних ігор по Україні, що призведуть до негативних наслідків для всього українського народу. Українці пам'ятатимуть прізвища тих, хто голосуватиме за цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2958 народного депутата Крулька. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 74.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 2971.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Ця поправка системно пов'язана з попередньою, в якій йшлося про вартість ліцензії. Ще раз звертаю увагу: якщо вже Президент Зеленський хоче, щоб Україна стала великим гральним майданчиком, бо так, як зараз з Україною ще не гралися, обмежтеся хоча б п'ятизірковими готелями, зробіть хоча б один крок. Якщо мільйонери захочуть програти, вони підуть до п'ятизіркових готелів. Не створюйте площадки, де звичайний українець програватиме зароблене на заробітках. Сотні родини в моєму рідному Закарпатті розпалися, стали банкрутами через те, що все зароблене на заробітках було програне в гральних автоматах.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2971. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 72$.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 3005.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Говорячи про збільшення вартості ліцензії, я хочу ще раз нагадати, що пропонується цим законопроектом і передбачено вже в бюджеті до спецфонду від азартних ігор в цьому році. Це всьогона-всього 4 мільярди гривень. Я кажу всього-на-всього, тому що це ніщо у порівнянні з тими мільярдами коштів, які розкрадаються щомісяця.

Тимчасовою слідчою комісією, яку я очолюю, доведено, що державний бюджет через «скрутки» з ПДВ щомісяця недоотримував близько 5 мільярдів гривень. Наведіть порядок з цим, маєте можливість це зробити, і не треба ніяких азартних ігор, в яких українські громадяни — не мільйонери, не олігархи, а звичайні українці, мають програти 40 мільярдів гривень, щоб до бюджету надійшло 4 мільярди.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3005. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 72.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 3055. Крулько.

КРУЛЬКО І.І. Шановні колеги! Я взагалі не розумію, чому профільний комітет не підтримав мої поправки стосовно збільшення вартості ліцензії. Поясність, будь ласка, чому вартість ліцензії залишилася на тому самому низькому рівні, як було передбачено в першому читанні. Невже такі важливі домовленості з організаторами азартних ігор, що вони навіть за ліцензію нормальну суму можуть не платити, яка піде до Державного бюджету України.

Українці нас запитують, чому саме зараз, в цей момент, розглядається цей законопроекту. Шановні українці, я вам скажу, чому. Тому що зали для гральних автоматів вже орендовані наперед і вже сплачується орендна плата, і організатори азартних ігор виставляють претензії: або легалізовуйте, або ми не платимо

оренду. На догоду цим «азартникам» весь парламент сьогодні займається тим, що розглядає цей непотрібний законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3050. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 70$.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 3099.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Якщо вже буде якась кількість цих «азартников», то вони мають сплачувати настільки високу плату за ліцензію для зайняття цією діяльністю, щоб відбивалося бажання здійснювати цю діяльність масово в Україні. Цим же законопроектом створюються можливості для масового зайняття діяльністю у сфері азартних ігор. Прийняття цього законопроекту надзвичайно негативно позначиться на соціально-економічному стані українських громадян, на криміногенній ситуації в Україні, фактично українці знову повернуться до того хаосу, який панував до 2009 року, коли на кожному кроці були гральні автомати, де люди мали можливість програвати те, що заробили. Моя поправка має бути підтримана.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3099. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 68.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 3185.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Ця поправка підводить риску під розділом, який стосується плати за ліцензію. Вважаю, що, якщо й буде голосуватися цей законопроект у сесійному залі, вартість ліцензії треба збільшувати. «Слуги народу», ті, які голосуватимуть за цей законопроект, ви маєте значно підвищити вартість ліцензії. Не допускайте масової вакханалії з азартними іграми по Україні. Що ви робите? Мало того, що легалізуєте цю всю підпільну діяльність, легалізуєте доходи, які будуть отримані злочинним шляхом — через гральні автомати, то ще й створюєте через дешеву ліцензію можливість всім, кому завгодно, цим займатися. Ось про що цей законопроект. Подумайте, що ви робите, і як потім українські громадяни ставитимуться персонально до кожного, хто натисне зелену кнопку під час голосування цього законопроекту, який нічого доброго для України не принесе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3185. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 74.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 3336.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Про що ця поправка? У розділі «Прикінцеві та перехідні положення» існує норма про те, що на гральних автоматах зможуть грати особи, які досягли 18 років. По суті, це ще діти, це студенти в кращому випадку. У своїй поправці я виправляю цю недоречність — пропоную змінити «18» на «21». Прошу зараз позитивно проголосувати за цю поправку, яка виправляє недоречності, передбачені цим законопроектом.

Прошу представника комітету пояснити, чому законопроєктом передбачено «21», а в розділі «Прикінцеві та перехідні положення» значиться цифра «18». Це навмисно вкладається така недоречність, щоб було двочитання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3336. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 71.

Рішення не прийнято.

Поправка 3442.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Шановні народні депутати, шановний головуючий, прошу подивитися котра зараз година. Наш робочий день добігає кінця, залишилося 10 хвилин. Я пропоную прямо зараз, хоча б вже в кінці, зупинити розгляд цього законопроекту, і розглянути законопроект, поданий фракцією «Батьківщина» за авторства Юлії Тимошенко, щодо виділення 20 мільярдів гривень для подолання наслідків лиха, спричиненого повенями на Західній Україні. Люди цього чекають, люди за це подякують українському парламенту. 10 хвилин достатньо для розгляду та прийняття одразу в цілому цього законопроекту. Ось що зараз треба зробити, а не азартними іграми займатися. Наразі повені — лихо для людей, а не азартні ігри, це те, що турбує кожного. Пропоную прийняти цей законопроект прямо зараз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3442. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 72$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3468.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Я ще раз закликаю весь сесійний зал припинити розгляд цього законопроекту, відхилити його як такий, що не може працювати в Україні, бо принесе лише проблеми, як такий, що зараз не розв'язує проблем з коронавірусом, зі стихійними лихами, з бідністю в Україні, а лише породжуватиме її.

Українці, формуючи цей парламент, дали «Слузі народу» високий рівень довіри, вважали, що парламент прийматиме закони, потрібні людям, і вони у страшному сні не уявляли, що парламент насамперед займатиметься тим, що відбиратиме від людей останні їхні доходи.

Фракція «Батьківщина» не голосуватиме за цей законопроект. Закликаємо всіх свідомих депутатів у Верховній Раді подумати над тим, як українські громадяни житимуть завтра, як працюватиме Українська держава? Приймаймо ті закони, які йтимуть Україні на користь!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3468. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 68.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Василевська-Смаглюк ϵ ? Не наполяга ϵ . Добре.

Дубінський Олександр Анатолійович. Теж не наполягає?

Саврасов Максим Віталійович. Не наполягає.

Качура. Наполягаєте? Не наполягає.

Вельможний. Не наполягає.

Макаров. Наполягаєте?

Поправка 348.

МАКАРОВ О.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Ідеться про те, що зараз в Україні легалізуються не просто гральні заклади, а починає легалізовуватися дуже небезпечний вид грального бізнесу — онлайн-казино. Шкоди від онлайн-казино набагато більше, ніж від казино. Кожна залежна особа, у тому числі дитина, безконтрольно може ресструватися, переводити гроші на свої рахунки і безконтрольно програвати. Будьякий гравець, який довго сидить в казино, заходить в гральний заклад буде помічений родичами, друзями, колегами, які можуть його зупинити. Тим часом, людина, яка грає онлайн, може програвати великі гроші абсолютно безконтрольно. В європейських країнах здійснювалося дослідження, яке показало, що залежність від онлайн-казино набагато більша, ніж від звичайного казино. Пропоную виключити цю норму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 348. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 87.

Рішення не прийнято.

Поправка 566.

МАКАРОВ О.А. Я наполягаю, щоб, як під час розгляду інших законопроектів, так і цього, представник комітету озвучував позицію комітету щодо того, чому ні, чому хочемо грати, чому хочемо ошукувати українців (Оплески), казати, що це позиція комітету, це позиція більшості, це позиція особисто доповідача. Інакше немає ніякого сенсу обговорювати це питання в другому читанні. Хочу сказати, що онлайн-казино вводить дуже багато трюків, а саме: дозволяє без реєстрації заходити, грати без грошей, пропонує ігри, коли гравець виграє, а потім, усвідомлюючи і думаючи, що це дуже легко і можна збагатитися, звичайний українець, який має зарплатну картку, отримавши заробітну плату, може входити і програвати останні гроші, не виходячи зі своєї кухні, навіть будучи на карантині, на самоізоляції.

Тому я ще раз наполягаю на поясненні того, чому ми залишили онлайнказино, для чого це потрібно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

МАРУСЯК О.Р. Олегу Анатолійовичу, ми це з вами обговорювали на засіданнях робочої групи. Онлайн-казино і так існує. Нормами цього законопроекту ми прописуємо правила, обмеження, щоб контролювати організаторів, які зараз в Інтернет-просторі в Україні провадять свою діяльність. Тут ми прописуємо всі запобіжники, як ідентифікувати, як знаходити певні обмеження для цих організаторів. Ми не можемо виключати, ми їх маємо регламентувати і контролювати.

Вашу поправку відхилено, бо не можна виключати онлайн-казино з поля зору (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Рафкатович щойно все розповів.

Ставлю на голосування поправку 566 народного депутата Макарова. Комітет її відхилив. Позиція комітету щойно була озвучена. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 82.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Шановні колеги, пленарне засідання Верховної Ради України оголошую закритим.